

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXV. évfolyam

Subotica, SZOMBAT, 1924 március 1.

60. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délelőtt
TELEFON SZÁM: Kiadóhivatal 8-58. Szerkesztőség 5-10

Előfizetési ár negyedévre 135 dinár

SZERKESZTŐSÉG: Kralja Aleksandra ulica 4. sz. alatt
Kiadóhivatal: Kralja Aleksandra ulica 1 (Leibach-palota)

A béke utja

Mikor Macdonald Anglia miniszterelnöke és ezzel Európa kormányzója lett, kijelentette, hogy talán csak napokig, vagy hetekig maradhat a kormányon, de az a tény, hogy a munkáspárt átvette a brit birodalom vezetését, éreztetni fogja világtörténelmi jelentőségét. Macdonald pár hetes premiersége világosan rámutat arra a különbségre, amely a tény jelentősége és a vállalkozás sikere közt megnyilatkozik. Az angol munkáskormány csak helyzeti energiájával tudja a mai helyzetben befolyásolni az európai politika irányát: cselekvéseinek megszabottsága s a rend, amelyben ma nyomorog a kontinens; és azokhoz a szavakhoz való kötöttsége, amelyet a polgári állam tradíciójának érzékeny mérlegén mértek le, meggyőződésekük eleven erővé, kinerkelt energiává való átváltozását. Anglia munkás miniszterelnöke — példa rá a Henderson-vita — csak azt mondhatja, amit a konzervatívok nem kifogásolnak és a liberálisok engedélyeznek, csak azt teheti — példa rá a poplari-incidens — amit viszont a liberálisok nem kifogásolnak és a konzervatívok engedélyeznek. Angliában ma — a jelenségek tanúsága szerint — bár a munkáspárt van a kormányon, a konzervatív és liberális pártok maradtak uralmon: a Labour Party tehát nem a maga meggyőződését követi, nem a maga programját valósítja meg.

A polgári pártoknak azonban át kellett adni a kormányzást a munkáspártnak, ha meg akartak menekülni az elől a végzetes, föltámaszthatatlanul presztizstomboló alternatíva elől, hogy vagy gyökeresen átformálják történelmi tradíciókba merevült programjukat, vagy nyilvánvalóvá teszik politikai programjuk csődjét. A munkáskormány annak a megvalósítását engedik csak meg, amit az események kikerülhetetlen kényszere alatt nekik kellett volna vállalniuk, ha a munkáskormány nem vállalkozik a faltörő öngyilkos-szerepére. Éppen ezért ki kell egészíteni Macdonald jóslatát: az európai politika irányítására nemcsak a munkáspárt kormányrajutásának ténye, hanem a munkáspártnak kormányról való távozása is fölmérhetetlen jelentőségű lesz. S talán az utóbbinak még nagyobb.

Egyelőre azonban csak Macdonald profeciójának igazolását láthatjuk. A klerikális Belgiumban, a jelek szerint, Vandervelde jut kormányra, a II. Internacionálé Leninje. Franciaországban Poincaré többsége olyan szemnelláthatólag fogy, mint tavaszi

napsütésben az eresz jégcsapja. Briand, akit nem tudott megszólaltatni sem a Ruhr-megszállás csődje, sem a német kateklizma, sem a zuhanó frank, az ötszöri miniszterelnökség tekintélyével útmost homlokot Poincaré politikája ellen. A jelenségek összefüggésének doktorai már azt is hirdetik, hogy a Hitler-pör tárgyalásán is meglátszik Macdonald kormányrajutása és hogy az Erzsébetvárosi Kör merénylőit, nem a budapesti rendőrség, hanem Macdonald nyomozta ki.

Ha célkitűzésben el is tér, módszerében megegyezik egymással a háborúra és a békére készülő Angliának külpolitikája. Mindkettő a nyílt frontvédelem helyett a bekerítés lassu munkáját vállalta, mindkettő az izolációra törekedett. A háborúra készülő Anglia Németországot izolálta, a békére törekvő brit birodalom

Franciaország bekerítését végzi meglepő eredménnyel. És úgy látszik, hogy amín az angol külpolitikának sikerült 1912-ben és 1913-ban a német militarizmust hátbatámadni, sikerül a reakciós Franciaországot is izolálni az európai koncernben.

Mikor Theunis a jóvátételi prolog utolsó kéréssel matadorja bejelentette lemondását, azt mondta: *Ma este kivilágítást rendezhetnek Berlinben.* Az elkecseregett belga miniszterelnöknek igaza van s igaza lenne akkor is, ha bukása nem a belga pártok hangulatváltozásának, hanem Macdonald sikerének tulajdonítható. A berlini kivilágítás csak az első fényjel a béke útján, a szenvedő világ szorongva várja, hogy szívében gyujthassa föl nem a békeszerződéseket, de a békének megszületését ünneplő örömtűzeket.

tudja megérteni, hogy milyen alapon mondotta Sumenkovics, hogy a *többség könnyelműen szavazza meg a kormány javaslatait.* Nincs értelme annak, hogy Sumenkovics a Szaloniki-i szabad zónáról folyó vitába belekeverje a fiumei kérdést, ezen azonban nem csodálkozik, mert Sumenkovics volt az, aki a fiumei egyezmény tárgyalásánál a bolgár kérdéssel beszélt teljesen tendeciózusan, a viszonyok ismerete nélkül. — A „szerb zóna” és „szerb állampolgár” kifejezésekre nézve kijelenti, hogy azokat ki fogják javítani és hogy azok bekerültek az egyezménybe, annak az oka, hogy a *konvenció szövegének legnagyobb részét még 1914-ben dolgozták ki.* Hogy Gyevgyelian a görög hatóságoknak is biztosít a konvenció bizonyos jogokat, az nem kifogásolható, mert ez az intézkedés a határforgalom gyorsabb lebonyolítása érdekében volt szükséges.

Már 1912. előtt is sokat gondolt Szerbia — folytatta Nincics — a szalonikii kikötő megszerzésére, mert ezen keresztül megszabadulhatott volna Ausztria-Magyarország befolyásától. Amikor az 1912-13. évi háborúból az akkori Szerbia megnövekedve került ki és Dél-szerbiát az országhoz csatolták, akkor a szalonikii kikötő még nagyobb jelentőségű lett. Először 1914-ben folytak tárgyalások Görögországgal a kikötő használatáról, azonban az akkori egyezményt Szerbia nem fogadhatta el. A mostani tárgyalásoknál sem szolgált alapul a régi konvenció, mert eszerint a szerb zónában a görög hatóságok maradtak volna meg. Különben is kicsi volt az ország részére átadott terület és a kikötőnek nekünk jutó része nem volt alkalmas a ki- és berakodásra. A *mostani konvenció is elismeri a görög szuverenitást az SHS. zóna felett*, de ez nem is lett volna elkerülhető. A rendelkezésünkre bocsátott terület háromszor vagy négyszer nagyobb, mint az 1914-ben elért terület és a szalonikii kikötő két mólója közül az egyik az SHS. királyság részére jut. Jugoszláv kézben lesznek a vám- és posta is és a görög hatóság csak büntény esetén avatkozhatnék be a szabad zóna ügyeibe. A *kiegészítő vasuti konvenció pedig biztosítja a transzport szabadságát Görögország területén keresztül.* Így tehát a maximumát érték el annak, ami elérhető volt.

A külügyminiszternek a jobboldal által tapssal fogadott beszéde után Sumenkovics még személyi kérdésben szólalt föl, majd a parlament 140 szóval egyhangulag megszavazta az egyezményt.

A legközelebbi ülés szombaton lesz, amelyen a költségvetési vitát folytatják.

A parlament jóváhagyta

a szalonikii egyezményt

A jugoszláv zóna felett megmarad a görög fennhatóság Megkezdődött a költségvetés részletes vitája

A parlament péntek délelőtti ülésén megkezdtek a költségvetés részletes vitáját. Napirend előtt a szociálpolitikai miniszter válaszolt a muzulmánok néhány hozzá intézett kérdéseire. A költségvetési vita első szónoka Skulj klerikális volt, aki a költségvetés első részének — a legfőbb államközigazgatás költségvetésének — redukcióját követelte, mert szerinte a kiadások tulságosan nagyok. Utána Agatonovics (demokrata) szólalt föl, aki hosszabb beszédet mondott a kormány pénzügyi politikájáról. Az iparnak — mondotta — nincs elegendő tökéje, a pénzügyi politika pedig egyáltalán nem siet segítségére. Követelte, hogy a pénzügyminiszter az *inflációt sürgősen vezesse be*, mert különben külföldi tőke nyomul az országba. Kifogásolta a miniszterelnök kiadásait és tiltakozott a rendelkezési alap nagysága ellen. A javaslatot nem szavazza meg.

A földművespárt nevében Lázics Voja vett részt a vitában. Megállapította, hogy a legfelsőbb állami közigazgatás kiadásai évről-évre emelkednek. A múlt évhez képest 80 millió dinár az emelkedés. Tulságosan nagyok szerinte a miniszterelnök anyagi kiadásai autókra és egyebekre. Követelte, hogy a kormány *takarékoskodjék az ország pénzével.*

Lázics beszéde után az ülést berekesztették. Az elnök indítványozta, hogy a parlament délután is tartson ülést, amelynek napirendjén a szalonikii szabadzóna

ügyében létrejött egyezmény ratifikálása szerepeljen. A parlament az indítványt elfogadta.

A szalonikii szabad zónáról szóló egyezmény vitája

A délutáni ülést öt órakor nyitotta meg az elnök és azonnal rátértek a szalonikii szabad zónáról szóló egyezmény tárgyalására. A bizottság jelentését Dimitrijevic Mita radikális előadó ismertette, majd az ellenzék egyetlen szónoka, Sumenkovics (demokrata) rámutatott arra, hogy pártja már az egyezmény bizottsági tárgyalásán is megszavazta a konvenciót és most is meg fogja azt szavazni. Tisztában van azzal, hogy milyen nagy szükség van a szalonikii kikötőre, különös tekintettel arra, hogy az Adriai-tengeren az ország elvesztette Fiumét. Kifogásolja, hogy a konvencióban a „szerb zóna” kifejezés szerepel, ami ellentétben van az alkotmányban megállapított hivatalos kifejezéssel.

Kifogásolja azt is, hogy a Szaloniki-Gyevgyelian-i vasutvonalat a konvenció úgy kezeli, mintha az a görög államvasutak alkotórésze lenne és figyelmen kívül hagyja azt, hogy a Keleti Vasutat az SHS. királyság megvásárolta.

A külügyminiszter az egyezményről

Nincics külügyminiszter azonnal válaszolt Sumenkovics beszédére. Nem akar rátérni minden kifogásra — mondotta — mert a legtöbbje személyes jellegű. Nem

A vajdasági iparvállalatok

hitelgénye háromszázötven millió

Vita a parlamentben a gyárosok külföldi kölcsönének a meghiusulásáról

Beogradból jelentik: Közgazdasági körökben változatlanul nagy az elkészesedés a pénzügyminiszter ellen, aki — mint a *Bácsme gyei Napló* megírta — kikötéseivel meghiusította a másfél millió angol fontos külföldi kölcsön felvételét. A nemzetgyűlés pénztési ülésén Agatonovics demokrata képviselő éles bírálatban részesítette a pénzügyminiszter eljárását, mire Sztojadinovics közbeszó lása alakjában kijelentette, hogy nem követelt egyetemes kezességvállalást a gyárosoktól és legközelebb részletesen ismerteti majd a kérdés lényegét. A pénzügyminiszter beigért felvilágosításai elé nagy várakozással tekintenek az érdekeltek.

A kölcsönakció meghiusulása után nyilvánosságra hozták az előkészítő tárgyalások anyagát, amelynek adatai érdekes fényt vetnek az egyes országgrészek hitelgényeire. Kiderül belőlük, hogy

a vajdasági iparvállalatok van-
nak leglobban rászorulva arra,
hogy hitelgényeiket sürgősen
kielégítsék,

ami érthető is, hiszen a vajdasági iparvállalatokat, köztük a malmokat, a budapesti pénztézetek látták el a szükséges hitellel, amelyek a háboru befejezése óta nem állanak a vajdasági iparvállalatok rendelkezésére.

Szubotícán hatvan iparvállalat jelentette be igényét a külföldi kölcsönből való részesedésre 70 millió dinár erejéig.

Noviszadon negyven iparvállalat hitelgénye 55 millió dinár.

Beeskerek iparvállalatának legnagyobb a hitelszükséglete az egész országban: ötven vállalat több mint 200 millió dinárt kért. Az itteni hitelgénylők legnagyobb részben malmvállalatok.

A Vajdaságból százötven ipar-
vállalat mintegy 350 millió di-
nár hitelre tartott igényt.

Összehasonlíthatatlanul kedvezőbb helyzetben vannak a horvátországi iparvállalatok, amelyeket a horvát pénztézetek ellátnak a szükséges

hitekkel. A horvát bankoknak ugyanis sikerült régi összeköttetéseiket a bécsi nagybankokkal fenntartani és így ipari hitekre is mindig tudnak az osztrák fővárosból pénzt szerezni. Hasonló a helyzet Szlovéniában is, ahol az osztrákon kívül az olasz pénzpiac is rendelkezésére áll a szlovén pénztézeteknek. A horvátországi iparvállalatok éppen ezért aránylag egészen szerény hitelgényekkel léptek fel.

A szerbiai iparvállalatokat eddig

annyira-amennyire ellátták a Narodna Banka részéről támogatott beogradi bankok. A deflációs politika miatt azonban a hitek folyósítása egyre szűkebb keretek közé szorult, ami miatt az iparvállalatok kénytelenek üzelmeket folytonosan redukálni. A szerbiai iparvállalatok hitelgénye 300 millió dinár.

A külföldi hitelakció meghiusulása — a pénzügyi körök véleménye szerint — az eddigi magas kamatláb további emelkedésére fog vezetni.

Megáll a tanítás a vajdasági középiskolákban

A tanárhány komolyan veszélyezteti az oktatás folytonosságát — A szülők a közoktatásügyi miniszterhez fordulnak a veszély elhárításáért

Már hetekkel ezelőtt — az első tanár-elbocsátások és nyugdíjazások alkalmával — rámutatott a *Bácsme gyei Napló* arra, hogy a tanárhány hónapok óta amugy is olyan súlyosan érezhető, hogy az újabb redukció válságos helyzetbe sodorhatja a vajdasági középiskolai oktatást. Ez a helyzet most be is következett. A szubotícai gimnázium kilenc nyugdíjazott és elbocsátott tanára pénteken tartott utóljára és szombattól, március elsejétől kezdve egészen bizonytalan, hogy miképpen fog sikerülni az oktatás folytonosságát biztosítani.

A szubotícai gimnáziumban ez idő szerint még nem tudják, hogy miképpen sikerül a redukált tanári létszámmal a tanítást zavartalanul folytatni és az igazgatóság még ma sincs tisztában azzal, hogy holnap-tól kezdve milyen órarend és beosztás szerint fog folyni a tanítás az intézet két tagozatán. Súlyos a helyzet a szláv osztályokban is, azonban a magyar tagozaton még sokkal nehezebb helyzetet teremtett a tanárok elbocsátása.

A redukció folyamán nagyrészt a régi, kiváló tanárokat bocsátották el állásukból és ezek között a legtöbb olyan tanerőt, akik a szerb osztályokba sorozott magyar anyanyelvű tanulókat tanították és magyarul is tudtak. A szláv alsó osztályok magyar anyanyelvű növendékei, a kiknek nagy nehézséget okoz a szláv nyelvű tanítás, eddig mégis segítséget kaptak azáltal, hogy tanáraik egyrésze szükség esetén magyarul is megmagyarázhatta a nehezebb tárgyakat. Ezeknek a magyarul is tudó tanároknak a helyébe

most olyanok jönnek, akik csak szláv nyelven adhatnak elő, ami ismét lényegesen megnehezíti a szerbül még alig tudó tanulók helyzetét.

Ugyancsak nagyon súlyos a magyar tagozaton a helyzet a magyar tanárok elbocsátása által. A magyar tagozaton most olyan kevés tanár maradt, hogy a heti maximális óraszám mellett is teljesen bizonytalan a magyar oktatás fentartásának a lehetősége. A szubotícai gimnázium igazgatósága mindezekről a körülményekről már régebben jelentést tett a közoktatásügyi minisztériumnak.

Hasonló a helyzet a legtöbb vajdasági középiskolában, mert a tanárhány már az ideai tanév elején is érezhető volt mindenütt. A gondolkodás nélkül végrehajtott tanárredukció így az egész vonalon a legkomolyabban veszélyezteti az oktatás folytonosságát és a középiskolákban a legnagyobb fejletlenség uralkodik az új helyzetben támadt zavarok miatt.

Eltekintve attól, hogy az elbocsátott régi és érdemes tanerőket is a legsúlyosabb helyzetbe sodorta a túlzott mértékben végrehajtott redukció — amely különben komoly zavarokat fog előidézni a többi általmi hivatalokban is — a középiskolai oktatás zavartalan fentartása szombattól kezdve olyan mértékben van veszélyeztetve, hogy értesülésünk szerint a legközelebbi napokban egy a szláv, mint a magyar szülők küldöttségileg akarják a közoktatásügyi minisztertől kérni a tanárok visszahelyezését és általában sürgős intézkedést arra nézve, hogy a tanítás ne álljon meg a szubotícai

gimnázium egyik tagozatán sem. A küldöttség megszervezésére az akció most van folyamatban és remélhető, hogy a gimnázium igazgatósága is támogatni fogja a szülőknagyfontosságú akcióját, mert a tanítás további zavartalan folytatásának biztosítása az iskolának is elsőrendű érdeke.

Éjszakai üzemzavar a subotícai villanytelepen

A Bácsme gyei Napló pénteki száma csak délelőtt tíz órakor jelenthetett meg

Csütörtök éjjel, amikor a »Bácsme gyei Napló« rotációs gépenek meg kellett volna indulnia, a villanyáram felmondta a szolgálatot úgy, hogy lapunk pénteki száma az összes reggeli vonatokról lemaradt és helyben is csak délelőtt tíz órakor kerülhetett olvasóink kezébe. Éjszaka 1/23 órától reggeli 1/210-ig tartott, amíg az áramszolgáltatás folytonosságát helyreállították.

A villanytelep transzformátoránál volt valami defektus, aminek a kijavítása azonban nem tartott volna 7 óra hosszat. Ott van a főbaj, hogy a szubotícai villanytelepen nem tartanak éjszaka műszaki inspekción és így a legcsekélyebb üzemzavar esetén is reggel 7 óráig kell várni, míg a műszaki személyzet munkába áll és a hibát kiküszöböli. Éjszaka a villanytelepen csak a portás van szolgálatban és a gépész, aki azonban nem mozdulhat ki a gépházból. Ilyen módon iluzóriussá válik az éjszakai ipari üzemek számára biztosított áramszolgáltatás, mert hiszen ha az éjszaka folyamán a vezetékben bármilyen zavar áll be, annak reparálásáról reggel 7 óra előtt szó sem lehet és ennél fogva az érdekelt ipari üzemek állandóan súlyos károsodásnak vannak kitéve.

A »Bácsme gyei Napló« pört indít a villanytelep ellen az áramszolgáltatás megszakadása következtében szenvedett kár megtérítése iránt, annál is inkább, mert rövid időn belül ez már a harmadik eset, amikor a villanytelepen a szerződéses viszony kötelezettségeinek elhanyagolásával a lap előállítását akadályozza.

Olvasóközönségünkötől szíves elnézést kérünk azért a kényelmetlenségért, amit pénteki számunk késői megjelenésével önhibánkon kívül okoztunk.

A levél

Irtja: Barabás Lorána

Egy napon váratlan dolog történt Bányász Elemér, harmincéves, nőlen, magánmérnök életében. Levelet kapott Emmától. Mindenre gondolt ezen a napon, csak erre nem. Pedig szeretett hinni valószínűtlenségekben és sokszor vándorolt egyedül az esti uccákon, amikor képtelenségekkel kinozta magát. Ilyenkor úgy érezte, hogy elhibázta az életét. Mi minden lehetett volna akarattal és azzal a fantáziával, amelyet ábrándokra pocskolt. Felvilágító vagy bankár, ünneplő költő vagy világhírű zenész. Félig lehunyta a szemét és hatalmas zenekarok muzsikáltak a a füleiben. A sötét ucca, ahová kóbor szeszélye vezetted, ime, most is ragyogó hangversenyteremmé változott.

...Csodás este ez, a legszbb. Ott hajlong most a feldíszített emelvényen, pompás nők, frakkos urak lesik a mozdulatait, az arcuk ég a gyönyörűségtől, míg ő diadalmasan köszöni meg a zúgó tapsokat. És Emma is ott van az ünneplők sorában. Igen, egészen pontosan látja az arcát, amint büszkén és rajongással, szökén és szerelmesen néz a pódiumra. Bányász Elemér magánmérnök most úgy érezte, hogy az egész teste könnyű lesz, mint a pillangó, a lába elhagyja a sáros köveket, a

gödörket, amelyekben annyiszor megbotlott és hirtelen elkezd röpülni. Magasan, egészen magasan, a hold felé. És látja a fényben az arcot, amely mosolyogva, hittel várja. Az arcot... amely két év előtt tűnt el az életéből.

— Pardon! — szól most egy hang mélyen, kogyetlenül.

Kis összetűközés egy gázlámpa tövében.

— Pardon, semmi sem történt — szól újból a mély, bajszos hang.

Pedig sok történt e pillanatban. A nagy fényesség hirtelen elsötétült és Bányász Elemér ismét ott állt egyedül a sötét uccában. A keze a zsebéhez ért és érezte a levelet, amely gyűrött már a sok olvasástól és úgy recseg a zsebében, mint ősszel a falevél, amikor lábával tapossa. Egy mozdulat. Nem látja senki, de ő mégis azt érzi, hogy elpirult. Szégyen ez, vagy gyöngeség? Ezt a levelet már el kellett volna tépnie, hiszen nincs köze hozzá. Amikor várta, amikor még remélni tudott, amikor leste az írását, akkor nem jött. És akkor sen jött, amikor hosszú éjszakákon fojtogatta az emlékét és irtotta magából a képet, amely gyötörte.

Aztán mégis hallott felőle. Az első hír arról szól, hogy férjhez ment és boldog. Aztán sokára újból beszélt róla valaki. Emmának gyereke született. Ez sok volt, a legtöbb.

Mi történhetett vele, amíg eljutott eddig a levélig?

— »Bocsásson meg...« — olvastá Elemér félszóra a gázlámpa világánál és arra gondolt, hogy ezt az írást milyen jól ismeri. Igen, ez az a B betű. »Bocsásson meg...« Akkor Boldogságot jelentett ez a finom, furcsán ivelt női B, ma Bányatót.

Miért irt, mire gondolt, amikor a levelet megírta, mit remél a kért találkozástól?

— »Oly sok minden történt az életemben...« — beszélük a betűk panaszosan, szinte gyáván. Ó, igen, sok minden.

— »Beszélni szeretnék magával, úgy érzem, maga az egyetlen, akihez menekülhetek.«

Bányász Elemér tovább olvasott, de e percben összefolytak a betűk és újból előtte volt az arc, amely az imént még a hold fényében büszkén, hittel várta. Az arca. A két év (örökévalóság) két hosszú barázdát rajzolt a szája köré. Szemében a lázak izzásából fáradt, lemondó mosoly maradt csupán. Egy idegen Emma. Talán a hangja sem a régi...

— »Ha akarja, hogy jöjje, irjon! Ha csalódástól fél, vagy egy emlék pusztulásától, égesse el ezt a levelet!«

Mi ez? Mi történhetett az életben? Szereti még? Bányász Elemér reszketett a problémától. Sohasem

próbált szemekből olvasni, könnyeket magyarázni, nem örült a kacagásnak, amely csókok nyomán fakadt. Mit olvashat hát az összegyűrt levélből, a sűrű egymás alatt elfutó sorokból, a nyugtalanul hanykolódó betűkből? Az életét? Boldogtalanságot? Szerelmet?

Csak egyre tudott most gondolni. Arra az utolsó kézfogásra a kapuja előtt. Amikor a kesztyűs kéz kicsuszott görcsösen összeszorított tenyeréből és egy pillanat alatt eltűnt a kerek, barna kalap, a kék kosztium, a lakkcipellő és Emma elszaladt az életéből. Ő egyedül maradt az uccán, összezuva. Egyedül, mint ma. Akkor is nevetett a hold, mint most és akkor is nagy elhatározások forrtak benne. Ó, jól emlékszik. Hogyan vánszorgott az uccákon, hogyan roskadt otthon az asztalára...

Ma más ember. Egyedül járja az életét, keményen, felemelt fővel, előre, mindig csak előre!

— En győztem! — ordította a gázlámpa alatt majdnem önkívületben.

És az ujjában csodás erőt érzett. Erőt és határozottságot. Ezek az ujjak máris válaszoltak a levélre. Kogyetlenül belehasítottak a sorokba, a szavakba, a betűkbe. A karcsu B betűbe, a szegény életébe, a remélt menekülésébe és a sok apró, kerek papírrongy a gázlámpa tövében, mint egy apró tavacska, amelyet óvatosan elkerül az ember.

Szabályozzák

a forgalmat Fiumével

Az olaszok kiűritették a Fiumétől északra fekvő területeket

Susakról jelentik: Az SHS. királyság részére odaitelt Fiumétől északra fekvő területek kiűritése és a jugoszláv hatóságok által való átvétele minden zavaró incidens nélkül befejeződött. A jugoszláv hatóságok már megtették az előkészületeket, hogy az új területeken néhány fontos hidat építsenek. Csütörtökön egy ponton-hidat már átadtak a forgalomnak.

A volt Baross-kikötő s a fiumei kikötő között egy méter magas falat és két méter magas drótkadályt állítottak, úgy, hogy Fiume és a Baross-kikötő között teljesen lehetetlen a közvetlen közlekedés. Az átjáró-kapun csupán a csendőrség és pénzügyőrség közegei közlekedhetnek.

A Fiume és Bakar közötti forgalmat már szabályozták és valószínűleg még ezen a héten felveszik a személy és teheráru-forgalmat is. A még vitás kérdések elintézése után azonnal megindul a közvetlen forgalom Zsreb és Fiume között.

A végleges határmegállapítás nagyon nehezen halad előre, mert több ponton nagy ellentétek vannak a jugoszláv és olasz delegáltak között. Konfliktus keletkezett például a grohovái iskola és kápolna birtoklása körül, mert úgy ezt, mint sok más vitás területet Olaszország a maga számára akar megmenteni. A vitás kérdésekben való megegyezést és a határmegállapítás befejezését már a legközelebbi napokban várják.

Abudapesti folyamórség megszállt egy nagy gyártelepet

Erőszakkal vette birtokába a másnak eladott anyagokat

Budapestről jelentik: Óbudán, a Hajó-és Gépépítő Művek Részvénytársaság gyártelepén furcsa esemény játszódott le az elmúlt három nap alatt. A részvénytársaság, állami üzemek között hirdetett zártkörű árlejtés alapján, nagyobb mennyiségű különféle anyagot adott el, de amikor az elszállításra került a sor, a folyamórség egyik ezredesének érthetetlen parancsára folyamórók elzárták a gyártelepet és blokád alá vették, aminek folytán fennakadás támadt egyes állami üzemek munkájában is.

A zártkörű árverésen résztvett a folyamórség is, amely az eladásra felkínált teljes anyagra tartott igényt. A pénzügyminisztérium tisztviselőiből alakult bizottság azonban úgy döntött, hogy a pályázók között szét kell osztani az anyagot, még pedig olyan módon, hogy mindegyik üzem a számára legszükségesebb anyaghoz juthasson.

Február 25-én szándékozott a Hajó-és Gépépítő Művek Részvénytársaság az állami üzemek által az árlejtésen megvásárolt anyagot elszállítani. Három kocsi már teljesen megraktak és éppen el akarták indítani, amikor váratlanul tegyveres folyamórók állták el a gyártelep kapuit. Egy altiszt vezetésével egy lárör jelent meg, amely a gyártelep kapuit szállta meg. Az altiszt kiadta a katonáknak az utasítást, hogy a gyártelep-öt nem szabad kivinni, sem behozni semmit sem és ezt minden rendelkezésükre álló eszközzel akadályozzák meg.

A gyárigazgatóság érdeklődésére kiderült, hogy a blokádát Mladina János folyamórségi alezredes rendelte el. Másnap a folyamórók eltávolították a te-

lopról, helyettük azonban három folyamórségi tiszt kereste fel a gyárigazgatóságot, és közölték vele, hogy a szállításra váró anyagot, a folyamórség birtokába veszi.

A részvénytársaság igazgatósága az

erőszakoskodásról értesítette a pénzügyminisztériumot, amely nyomban intézkedett, hogy a folyamórség egyéni akciója megszűnjön. A pénzügyminisztérium érélyes közbelépésére, az anyag elszállítása meg is történt.

Március végéig nem lesz változás a belpolitikában

Hamis hír a kormány lemondásáról

Beogradból jelentik: A belpolitikai életben az utóbbi napokban a legteljesebb bizonytalanság uralkodik. Erre nézve a legjellemzőbb, hogy pénteken délután Beogradban az a hír terjedt el, hogy a miniszterelnök lemondását a királynak a kormány semmi alapja sem volt, mégis általában hiteltelre talált még a beavatottabb politikai körökben is, egy esti lap pedig ki is plakátolta a hirt. Főképpen azért hitték el a lemondás híreit, mert már régebbi idő óta beszéltek arról a pártkörökben, hogy Pasic miniszterelnök valamilyen meglepetést készít elő a politikában és sokan éppen abban látták a miniszterelnök beavatkozását a politikai helyzet további kialakulásába, hogy még az ellenzéki blokk megalakulása előtt váratlanul lemond és ezzel kényszerhelyzet elé állítja a koronát, hogy megint a radikális pártot, mint a parlamenti frakciót bizza meg az új választások vezetésével. Politikai körökben azt hiszik, hogy

a miniszterelnök ezt mindaddig nem teheti meg, amíg a költségvetést a parlamentben tető alá nem hozza, legfeljebb abban az esetben, ha a parlamentben érné leszavazás a kormányt. Ettől azonban egyelőre nem kell tartani. Az ellenzék szándékainak teljesen megfelel az, hogy a kormány a blokk végleges megalakulásáig helyén maradjon.

Az ellenzéki blokk sorsa március 2-ikán és 3-ikán Zagrebben és Ljubljánban fog, úgy látszik, véglegesen eldőlni. Vasárnap a Radics-párt tart ülést Zagrebben, hétfőn pedig a klerikális-párt vezetői tanácskoznak Ljubljánban. Ezeket az üléseket fogja a két föderalista-párt a végső felhatalmazást képviselőinek megadni az ellenzéki blokk megalakítására. Mehmed Spaho, a muzulmán-párt vezetője még mindig Sarajevóban tartózkodik és így helyette Hrasznica Halil bég közölte néteken Davidovics Ljubával a Spahopárt határozatát az ellenzéki blokk létesítésének jóváhagyását.

A jövő héten újabb kritikus napja lesz a Macdonald-kormánynak

Nagy vitára készülnek a német kiviteli illetékek leszállításáért

Londonból jelentik: A német áruk kiviteli illetékének 26 százalékról 5 százalékra történt csökkentése körül a jövő hét csütörtökén nagyszabású vita lesz az alsóházban. A konzervatív párt kárhóztatja a kormányt az intézkedésért, a szabadelvű párt véleménye pedig megoszlik. A liberálisok kétharmadrésze Asquith vezetésével kívánatosnak tartja a kiviteli illeték leszállítását és támogatja a munkáskormányt ebben a kérdésben, míg a Lloyd George vezetésére alatt álló szárny, tehát a szabadelvű párt egyharmadrésze a konzervatív indítvány mellett fog szavazni, hogy a német árucikkek kiviteli illetékét újból fel kell emelni 26 százalékra. Alapos számítás szerint a szavazás husz százyi többséget fog adni a kormánynak.

A másik fontos kérdés, amely most a politikai köröket izgatja, miután Henderson burleyi beszédének hullámai elsimultak, Mussolini miniszterelnök legutóbbi beszéde, melyben azt juttatta kifejezésre, hogy gátat akar szabni a Földközi-tengeren Anglia tulságos elhatalmasodásának. Elfelejté Mussolini, hogy nem Anglia, hanem Olaszország volt az első, aki erős flottát akart fentartani a Földközi-tengeren. Közvetlenül a fasiszta kormány hatalomrajutása után az olasz tengerészeti minisztérium minden olasz hadihajót visszarendelt a külföldi kikötőkből. Spanyolország pedig nagyszabású hajóhadépítési programot adott, költségeket szavazott meg könnyű cirkáló, torpedóromboló naszádok és buvárhajók építésére.

Bulgária tavaszra készíti elő támadását az SHS. királyság ellen

Spalajkovics párisi követ nyilatkozata

A Bulgária részéről tapasztalható fenyegető készülődésekről — mint a „Beograd” című lap párisi jelentés alapján közli — Spalajkovics párisi jugoszláv követ nagyon érdekes nyilatkozatot tett a „Matin” részére. A nyilatkozatban Spalajkovics elmondja, hogy Bulgária tavaszra betörési készíti elő az SHS. királyság területére. Rövid idővel ezelőtt Varnában a nemzeti hadsereg szövetsége ülést tartott, amelyen Boris király is résztvett. A gyűlésen megjelent Alexandrov Todor is, akinek közreműködésével kidolgozták az új politikai és katonai akció részletes programját.

Ugyanekkor Valonában bolgár, albán és török kiküldöttek megbeszélést folytattak ugyancsak egy az SHS királyság ellen tervezett tá-

madás ügyében. Időközben Bajram Cur, az ismert albán bandafőnök Bécsben tanácskozást folytatott Prologerov bolgár tábornokkal és az Ébredő Magyarok Egyesületének kiküldötteivel.

Spalajkovics követ szerint a tárgyalásokon kizárólag az SHS. királyság elleni támadás részleteit beszélték meg, a bolgár kormány kálpatólagos hozzájárulásával. A katonai operációk bázisa a Strumica-völgye lenne. A koncentrációs pontok Kustendil a Kriva-Palánka felé irányuló akció részére, Kumanovo a Stip és Petrics, a Negotin és Gyevgyella irányában való előnyomulás részére. Fegyvereket, municiót és élelmszert már felhalmoztak ezeken a pontokon.

A nyilatkozatot Spalajkovics a

következő kijelentéssel fejezte be:

— Szófiában tudni kellene azt, hogy a délszláv hadsereg mind-ezeket a terveket tönkre fogja tenni. Bulgária nagy veszedelemben kerül azáltal, hogy a macedón fölkeleket támogatja. Bulgária létérdekeit veszélyezteti ezekkel a mozgalmakkal, mert az SHS. királyság ezeket az állapotokat, amelyek Delszerbia békjét veszélyeztetik, nem ürheti tovább.

(Szikratávirat.) Londonból jelentik: Az angol lapok riasztó híreket közölnek a Balkánról. A hírek szerint háború készül az S. H. S. királyság és Bulgária között.

(Szikratávirat.) Rómából jelentik: A római bolgár követ cáfoló nyilatkozatot adott ki Nincsiés külügyminiszternek a sajtó képviselői előtt tett ama kijelentésére vonatkozólag, hogy a délszerbiai határon tízezer komitácsi készülő betörni jugoszláv területre. A bolgár követ szerint ez a hír teljesen alaptalan és nem is lehet feltételezni a bolgár kormányról, hogy a jugoszláv-olasz megegyezés után ilyen kalandos terveket támogatna.

A belga kormányválság

Marad a régi kabinet?

Brüsszelből jelentik: A kormányválság még nincs elsimítva és a flamand katolikus pártra vár a föladat, hogy megalakítsa a kabinetet. Ma Van de Vijeve és Renquin áll előtérben, mind a ketten a katolikuspárt vezető tagjai. Ok a legkomolyabb miniszterjelöltek. A katolikuspárt már össze is állította a maga kormánynévsorát. Eszerint külügyminiszter a liberális Fort-homme volna, pénzügyminiszternek a katolikuspárti Houtart képviselőt jelölik, az igazságügyminiszterség vezetésére a szabadelvű Massont szemelték ki, belügyminiszternek pedig a katolikus Carton de Viart képviselőt. A vasuti miniszterségre vállalkozik Pulley, aki szintén a katolikuspárt tagja, a tudomány és művészet miniszteriumának élére a legkomolyabb jelölt a szabadelvű Flagey s közmunka és ipari miniszternek a katolikus Van Over-sbergh.

Koncentrációs kormány létesítése — mint a katolikus-párttal szemben álló oldalon hangoztatják — a jelenlegi parlamenti viszonyok között nem lehetséges. Valószínűnek tartják, hogy a jelenlegi kabinet marad meg Theunis és Jasper nélkül.

Trockij

a kommunista-párt demokratizálását követeli

Zinovjev jellemrajza a hadügyi népbiztosról

A moszkvai Pravda közli Zinovjevnek, Lenin legközvetlenebb munkatársának egy szűk körű értekezleten elmondott beszédét, amelyben az orosz kommunista párt és a III. Internacionálé legbefolyásosabb tagja ismerteti azokat az elvi és személyi ellentéteket, amelyek az ugynevezett Lenin-csoport és Trockij között fennállanak. Zinovjev első sorban rámutat arra, hogy az orosz kommunistapártban mi indította meg a belső harcokat és ezek a frakcióküzdelemek melyik kérdés körül éleződtek ki. Zinovjev elmondja, hogy Trockijék a párt szervezetének demokratizálódását követelik, ezzel szemben a többség a szigorú centralizációt és fegyelmet továbbra is fenn akarja tartani arra való hivatkozással, hogy a helyzet még mindig olyan, hogy a párt szigorú zárt-ságára és harc képességére szükség van. A beszédnek az a legfigyelemreméltóbb része, amelyben Zinovjev Trockij politikai jellemrajzát adja, erősen aláhúván a hadügyi népbiz-

tos politikai multjában azokat az eseményeket, amelyek erősen antibolszvista motívumok.

— Trockij — mondotta Zinovjev — aki egyike a legtehetségesebb elvtársainknak, már 1903-ban nemcsak kimondott mensevik, hanem azok egyike volt, akik a leghevesebben támadták a bolszvikokat. Akkoriban egy brosurát is írt, amelyben azt fejtette, hogy Lenin, aki a marxistát látsza és magát proletár-forradalmárnak tartja, tulajdonképpen csak a kispolgárság, a parasztság vezére. A kopenhágai nemzetközi kongresszus megnyitása alkalmával, 1910-ben, a berlini Vorwärts-ben egy névtelen cikk jelent meg, amely Lenin és híveinek sűrűbb körét rablóbandának, csirkefogóknak titulálta. Ennek a cikknek a szerzője Trockij volt. Amikor 1917 júliusában Trockij felvételét kérte a pártba, Lenin ellene volt. Ugyancsak ellene volt annak is, hogy Trockij a Pravda szerkesztőségében alkalmazzák. Később azonban — természetesen — nagyrabecsülte Trockij, aki tehetségével nagy hasznára volt az orosz proletár-forradalomnak, különösen az októberi napokban. Hiába, mögötte nincs bolszvista iskola. Trockij individualista, aki nem mindig tudja felismerni a helyzetet és nem mindig tudja helyesen alkalmazni a marxista módszert.

Álomkóros katona

Két hét óta alszik és nem tudja felkelteni

Noviszadról jelentik: Néhány héttel ezelőtt különös megbetegedés fordult elő a pétervárad katonai kórházban.

Acsimov Milán kovimi legény ezelőtt három héttel bevonult katonának a pétervárad helyőrséghez. Az orvosi vizsgálat alkalmával az orvosok megállapították, hogy Acsimov maláriás letargiában szenved és ezért kezelés végett kórházba utalták. Acsimov a kórházban két héttel ezelőtt elaludt és azóta nem sikerült felébreszteni. Az orvosok mindent elkövettek, hogy a beteget életre keltsék, azonban sikertelenül. Azóta mesterségesen táplálják, de attól tartanak, hogy a beteget nem sikerül megmenteni.

Acsimovot most teljesen elkülönítették a többi betegektől, hogy betegsége tovább ne terjedjen.

Csalás lebélyegezetlen vasuti jegyekkel

Letartóztatták a noviszad-VRBASZI vasuti pénztárnokot és a noviszadi állomás portását

Noviszadról jelentik: Purics Dragojevics, a noviszadi vasuti rendőrség főnöke néhány héttel ezelőtt nagyarányú csalás ügyében indított nyomozást, amelynek folyamán a napokban sikerült leleplezni egy több tagból álló bünszövetkezetet.

A vasuti rendőrségnek tudomására jutott, hogy a Noviszad-VRBASZI vonalon lebélyegezetlen vasuti jegyek vannak forgalomban, amelyeket, — mint a nyomozás megállapította, — a VRBASZI vasuti pénztárnál adnak ki. A rendőrség kihallgatva Popovics Milán noviszad-VRBASZI vasuti pénztárnokot, aki hosszas tagadás után beismerte, hogy a bélyegzőnélküli jegyeket ő hozta forgalomba. Megállapodott a Noviszad-VRBASZI közötti szolgálatot teljesítő halauzokkal, hogy amennyiben ilyen lebélyegezetlen jegy kerül a kezükbe, azt ne lyukasszák át. Popovicsnak Milutinovics Koszta noviszadi vasuti portás is büntérsa volt, aki az állomáson a jegyek átvétele alkalmával ezeket a sértetlen jegyeket különválasztotta a lebélyegezett és átlyukasztott jegyekektől, azután időnként

viSSZAJUTTATTA Popovicsnak, hogy az másodszer is kiadhassa a pénztárnál ezeket a jegyeket, amelyeknek árát természetesen megtartotta magának. Popovics büntársainak rendes havi fizetést adott; a noviszadi vasuti portás többek között kétezer dinár havi fizetést kapott tőle azért, hogy a bélyegtelen jegyeket visszaküldte neki. A bünszövetkezet több százezer dinárral károsította meg az államvasutakat.

Rémhirterjesztéssel csábítják kivándorlásra a horgosi magyarokat

A kivándorlási ügynökök és földspekulánsok összejátszanak a határmenti magyarok kifosztására

Kivándorlási ügynökök járják sora újabbán ismét a határszéli magyar falvakat. Rémhíreket terjesztenek arról, hogy hamarosan elveszik földjeiket mindazoknak, akik tiz-tizenöt évvel ezelőtt telepedtek itt meg és kitelepítik őket Macedóniába, sziklás, köves földek közé és szerbeket telepítenek eddigi kis otthonukba. Különösen Horgos környékét találták alkalmasnak arra, hogy ezt a mendemondát terjesszék, hogy földjeik eladására és Délamerikába való kivándorlásra bírják rá az ottani magyarokat. Így nemcsak a kivándorlási irodák üzleteit virágoztatják fel, de együtt dolgoznak azokkal is, akik a rémmesék hatása alatt olcsón akariák megkaparítani a horgosi magyarok földjeit. A híreknek sok hívője akad, hiszen a határszéli magyarok sokszor hallották az áttelepítési tervekről, a határszéli tiltott zónáról, amelynek az volna a lényege, hogy a határtól egy-két száz kilométernyi mélységben nemzetiségek nem lehetnek földbirtokosok. Ezek a tervek pedig most kapóra jönnek a határszéli magyarok hiénáinak, a kivándorlási ügynököknek és azoknak, akik olcsó földhöz akarnak ilyen módon jutni a horgosi vidéken.

Hetek óta terjesztik ezt a rémhírt a kivándorlási ügynökök, anélkül, hogy a hatóságok szükségét látták volna a beavatkozásnak. Néhány

A noviszadi vasuti csendőrség Popovicsot és Milutinovicsot letartóztatta. Egyidejűleg értesítette a törvénytöről a szubotícai vasutigazgatóságot, valamint a szubotícai rendőrséget, ahol szintén nyomozást indítottak az ügyben. A napokban előreláthatólag még több letartóztatás lesz, minthogy a vasuti rendőrség értesülései szerint a bünszövetkezetnek körülbelül nyolc-tíz tagja lehet.

horgosi magyar, akik látták a hírek terjesztőinek tendenciáját, most — más fórumon híjján — a palicsi rendőrbiztoságtól kérték intézkedést a rémhírterjesztők ellen.

Addig is, amíg a palicsi rendőrbiztoságról illetékes helyre jut el a határszéli lakosság panaszja és addig, amíg ez ügyben hivatalos faktorok részéről intézkedés történik — ezután kell megüzennünk a határszéli magyaroknak, hogy ne üljenek fel a kivándorlási ügynökök meséire.

Nem igazak azok a hírek, hogy Délamerikában a tejjel-mézszel folyó Kanaánt találják meg, hiszen éppen most közzét az állami kivándorlási hivatal megdöbbentő adatokat a Délamerikába csábított kivándorlók kétségbeesett helyzetéről. Éppen úgy nem igaz az sem, hogy törvény készülnék a határ mentén lakó magyar nemzetiségű jugoszláv polgárok birtokának elvételéről és Macedóniába való telepítéséről — hiszen mindkét törvény az alkotmánynak az egyenlő polgári jogokról szóló, a polgári jogegyenlőségen alapuló sarkalatos tételeibe ütköznék.

Ne üljenek fel a magyarok a kivándorlási ügynökök meséinek és rémhíreinek, mert ezek a hiénák a tengerentúli ingyen-földek ígéretével az ő földjeiket szeretnék ingyen, vagy legalább is potomáron megszerzeni.

Százharminc magyar vasutit nyugdíjaztak a szubotícai vasutigazgatóságnál

Az elbocsátottak helyett új alkalmazottakat vesznek föl

A szubotícai vasutigazgatóságnál végrehajtották a létszámredukciót. Március 1-én, sovány fizetésével együtt százhatvan vasuti tisztviselő kapta kézhez meglepetésszerűen az elbocsátó-levelet, amelynek rendelkezése értelmében március 31-ike után százhatvan család kenyérkereső feje lesz kénytelen az állam szolgálatában eltöltött évtizedek verejtékes munkája után új egzisztenciát keresni.

Összesen százhatvannál csökkentették most a szubotícai vasutigazgatóság alkalmazottainak létszámát. 136 embert nyugdíjaztak, 24 ideiglenes alkalmazottat pedig elbocsátottak a szolgálatból. A vasutigazgatóságnál és a forgalmi szolgálatban minden rangfokozatból történtek nyugdíjazások és elbocsátások. A nyugdíjjogosultsággal nem bíró ideiglenes alkalmazottak szolgálati idejüknek megfelelően két, illetve három hónapi fizetésüket kapták végkielégítésként.

A vasutigazgatóságnál a következőket nyugdíjazták: Vidor Imre dr. felügyelő, a jogügyi osztály helyettes főnöke, Szabó György felügyelő, a számosztály csoportvezetője, Balog Salamon felügyelő, a visszakereseti csoport vezetője, Berger Ferenc főellenőr és Szabados Henrik főellenőr a kereskedelmi osztályból és Ball Ferenc ellenőr, a gyűjtőpénztár-ból.

tottak névsorát és a listán csaknem kizárólag magyar nevekkal találkozunk.

A beogradí vasuti vezérigazgatóság rendeletének végrehajtását külön bizottság végezte a szubotícai vasutigazgatóságnál, amely bizottságnak az élén Mátics Szvetozár, a forgalmi osztály főnöke állott. Az a Mátics Szvetozár állította össze az elbocsátandók névsorát, aki a múlt év nyarán megtiltotta alárendeltjeinek, hogy a felekkel magyar nyelven beszéljenek, az a Mátics Szvetozár, aki ugyanekkor kitiltotta a Bácsmegeyi Naplót a vasutigazgatóságról.

A mostani nyugdíjasok hivatalos magyarázat szerint az általános személyzeti redukció végrehajtását jelentik. A nyugdíjazottak névsorának olvasásakor azonban a magyarságot mélyen sértő szempontokat is meg lehet állapítani a redukció végrehajtásánál, amely szempontok érvényesítését az a tény is megerősíti, hogy a névsor összeállításának Mátics Szvetozár, mint a bizottság vezetője, a spiritus rectora. Ezt a tényt megerősíteni látszik az is, hogy a megírt állásokra a vasut pályázatot hirdet és az elbocsátottak helyett új alkalmazottakat fogunk felvenni a vasut szolgálatába. Hogy ez a kiegészítés sikerül-e, nagyon kétséges, mert a régebben kiírt állásokra sem akadt eddig elegendő jelentkező és így nem valószínű, hogy ez újabb hiányok pótlása megtörténhet. De még abban az esetben is, ha számszerűen elegendő jelentkező akadt a vasuti szolgálatra — legalább is kétséges, hogy tizenöt, husz és még több év óta szolgáló kipróbált, hozzáértő hivatalnokokat a most jelentkező kezdők tudják-e pótolni.

Bánics vasutigazgató nyilatkozata

A Bácsmegeyi Napló munkatársa a nyugdíjazások ügyében kérdést intézett Bánics Jován vasutigazgatóhoz, a szubotícai igazgatóság vezetőjéhez, aki munkatársunknak a következőket mondotta:

A nyugdíjazások és elbocsátások a létszámcsökkentésről szóló törvényalapján történtek. A személyzet száma eddig sem volt kielégítő és bizonyos, hogy a mostani redukció érezhetővé lesz a forgalomban. A megmaradó személyzetre a hiány nagyobb feladatokat fog róni, azonban a vasut üzemének zavartalanságát minden igyekezettel biztosítani fogjuk. Különben is igyekeznünk fogunk a hiányokat új emberekkel pótolni. Most legnagyobb részben azokat bocsátottuk el, akik kitöltötték az előirt szolgálati éveket, vagy olyan kezdőket, akik nem feleltek meg állásukban. A névsor összeállításánál semmi egyéb szempont nem játszott közre. Az elbocsátottak listáját azért szerepelnek legnagyobb részben magyar nevek, mert a szubotícai vasutigazgatóság régi személyzete nagy részben magyarokból áll. A névsor összeállítását egyébként egy bizottság végezte, amelynek munkájánál a törvény intézkedéseit kellett szem előtt tartani és a nyugdíjazásokat a bizottság előterjesztése alapján a beogradí vezérigazgatóság hagyta jóvá. A nemzetiségi szempontok figyelembe vételét annál kevésbbé tartanám helyesnek, mert az igazgatóság területén szolgáló magyar vasutasok munkájával meg vagyok elégedve és el kell ismernem ezek közül soknak elsőrendű szaktudását.

HARLEY-DAVIDSON

a legnagyobb amerikai motocyklyár, szállít olcsón motorkerékpárokat 2 3/4 HP és 4 HP villany felszereléssel

DOUGLAS

a leghíresebb angol motocyklyár, ajánl versenyen kivül motocyklokat 2 3/4 HP és 4 HP. A ragrebi és beogradí fiók megnyitására a vezérképviselet LJUBLJANA, SODNA ULICA 11.

Sikkasztással vádolják

a volt lengyel pénzügyminisztert
Parlamenti bizottságot küldtek ki
a vádak megvizsgálására

Varsóból jelentik: A nemzetgyűlés egyesült pénzügyi és költségvetési bizottságában tegnap vádak hangzottak el Kucharszky volt pénzügyminiszter ellen. Kozidarszky képviselő, a kereskedelmi és ipari költségvetés előadója nyíltan felelőségre vonta a volt pénzügyminisztert, amiért tavaly szeptemberben a Syragaja részvénytársasággal több millió aranyárka kárt okozott az államkincstárnak. Beruházási célokra aranyárvalutát engedélyezett és a szerződésben nem kötötte ki, hogy milyen árfolyamon kell visszatéríteni az állami hiteleket s a vállalat leromlott lengyel valutában fizetett. A köcsönök folyósítása ugyanis még 1919-ben és 1920-ban történt, a visszafizetés pedig 1923 végén, mikor a lengyel márka már alig ért valamit.

A képviselő szerint nem ez az egyetlen büne a volt lengyel pénzügyminiszternek. Állítólag több vállalatot törvényhozási felhatalmazás nélkül pénzelt, mert az illető részvénytársaságokban érdekelte volt. Az előadó indítványára a költségvetési és pénzügyi bizottság elhatározta, hogy vizsgáló bizottságot küld ki és ha a vádak bebizonyosodnak, akkor a nemzetgyűlés elé terjeszti Kozidarszky képviselőnek azt az indítványát, hogy helyezék vád alá Kucharszky volt pénzügyminisztert.

Hivatalos diplomáciai fogadás

a bécsi szovjetkövetségen

Bécsből jelentik: A bécsi orosz nagykövetségi palotában pénteken délután volt az első hivatalos fogadás, Szovjetország részéről Ausztria részéről való jogi elismerése alkalmából. A fogadás során Leviczki ügyvéd kifejtette, hogy a diplomáciai viszony felvétele Oroszország és Ausztria között, amely már 1920 óta hivatalos és gazdasági összeköttetésbe lépett a szovjetkormányval, elő fogja mozdítani a már ma is igen kielégítő árucseré kiépítését a két ország között. A március elején Bécsben lefolytatandó orosz-román tárgyalásokon Manuilski lesz az orosz delegáció vezetője. Joffe ezen a tárgyalásokon nem vesz részt, ő kizárólag egészségének helyreállítása céljából időzik Bécsben. E tárgyalásokon Románia szóba fogja hozni a besszarábiai kérdést. Oroszország éppen Besszarábia révén érdekelve van a Duna-kérdésben is.

Meg akarta mérgezni a férjét

Egy pacséri földműves feljelentése a felesége ellen

A pacséri csendőrség a napokban letartóztatta Damján Sándor pacséri földműves feleségét, aki ellen az a gyanu merült fel, hogy meg akarta mérgezni férjét.

Damján már hónapok óta rossz viszonyban él a feleségével, a veszekedés mindennapos volt közöttük és legutóbb is a szomszédoknak kellett szétválasztani a házasságot. Két nappal ezelőtt, az ebéd alatt feltűnt Damjánnak, hogy a felesége nem akar enni a levesből, míg őt minduntalan kínálja. Először faggatta, hogy miért nem akar enni, majd követelte tőle, hogy egyen a levesből. Az asszony azonban nem teljesítette férje követelését. Damján erre megmozgta az asszonyt és több pirulát talált nála, amiről az asszony azt mondta, hogy gyomorba ellen használja. Damján nem hitt feleségének, hanem a pirulákat elvitte a csendőr-

séghez, ahol feljelentést tett felesége ellen. A csendőrség megindította a nyomozást és az asszonyt letartóztatta.

A lefogalt pirulákat a csendőrség vegyvizsgálás végett beküldte a szubotical vegyvizsgáló intézetnek, ahol megállapították, hogy azok disznózsírba kevert foszforsót tartalmaznak. A pirulákban oly nagy adag foszfor van, hogy két pirula felhasználása feltétlen halált okoz.

A szubotical vegyvizsgáló intézet a vizsgálat eredményéről értesítette a pacséri csendőrséget, amely ennek alapján az asszonyt beszállítja a szubotical ügyészség fogházába.

Tizennyolc kiló akta sorsa

Ujból elveszték az erzsébetvárosi bombamerénylet bünyűgyi iratai

Budapestről jelentik: Az erzsébetvárosi bombamerénylet első nyomozása alkalmával a bünyűgyi osztály tisztviselői összesen mintegy kilencszáz darab aktát vettek föl ebben az ügyben. Amikor Andréka Károly főkapitányhelyettest menesztette a kormány, az egész aktacsomag szórón száltn eltiint; nem lehetett megállapítani, hogy az ügyészségen vesztek-e el a rendkívül fontos iratok, vagy pedig a rendőrségen.

Az elvesztett akták nagyrészt hónapok fáradságos munkájával reprodukálták — nagyrészt emlékezetből — az egyes referensekkel. Most, hogy a vádindítvány elkészítésére került a sor, ez újabb akadályokba ütközött. Dr. Bubics Jenő vizsgálóbíró ugyanis átküldte az iratokat az ügyészségre, hogy dr. Dolowschiák Mihály referens ügyész elkészítse vizsgálati indítványát. Amikor az ügyész ehhez hozzáfogott, kínos meglepetés érte: az erzsébetvárosi bombamerénylet aktái — tizennyolc kilós csomaga — amelyek hónapokkal ezelőtt már elkallódtak, újból elveszték. Az ügyészség vezetője, dr. Sztrache Gusztáv főügyész azonnal érintkezésbe lépett az ügyben Hetényi Imre dr. főkapitányhelyettesrel, aki azonnal elrendelte a vizsgálatot s ennek eredményeként közölte az ügyészséggel, hogy az antiaktákat ő az ügyészségre visszaküldte. Az ügyészségen most újból megindult a kutatás az elvesztett akták után.

Harc

a novisadi városi tanács és a főjegyző között

Stefánovics polgármester jelentése a belügyminiszteriumban

Novisadról jelentik: Stefanovics Zsarkó dr. novisadi polgármester csütörtökön Beogradba utazott, hogy a belügyminiszteriumban jelentést tegyen a novisadi városi tanács panamabotrányában lefolytatott vizsgálat eredményéről. Stefanovics polgármester kijelentette Vuicsics belügyminiszternek, hogy a Vidovdan alaptalanul rágalmozta meg a novisadi városi tanács tagjait. A vizsgálat nem derített ki oly adatokat, amelyek igazolták volna a Vidovdanban megjelent cikkek állításait.

A polgármester jelentése után Vuicsics belügyminiszter utasította a várost, hogy indítson sajtópört Jevgyevics Dobroszláv a Vidovdan felelős szerkesztője ellen.

A sajtópört folyamatbátételével egyidejűleg Novisad város tanácsa feljelentést tett Klicin Predrag városi főjegyző ellen, aki néhány nappal ezelőtt három rendőrtisztviselő előtt állítólag megrágalmazta a városi tanács tagjait Klicin tanácsnok, amikor értesült a városi tanács feljelentéséről, a közigazgatási bizottság előtt viszontvádat emelt a tanács tagjai ellen, hogy különböző panamákat követtek el.

HIREK

9

Ez a számjegy nem a zürichi kurzust méri, nem az időt és nem a legírsebb adót. A 9-es számjegy kilenc elbocsátott tanárt jelent, akik a mai napon örökre búcsút mondtak az iskolának, a régi katedrának, a régi folyosóknak és az új környezetnek.

Valamikor a nótabeli vén diák ballagott így el árván a vén boltívek alól, nagy szomorúsággal, romantikusan, meghatottan. A kilenc elbocsátott tanár szívében azonban kiáludt már régen a romantika mécsese, meglojtották a sok elvetélt, de el nem számlált esztendőket, az iskola robotja, a család és az új, véres zivatarok. A kilenc tanárok kemény országútján azonban nem táruul meg már a fiatal holnap szívárványhűja, mögöttük csak a régi munka sorokozik, sok egybeolvadt gyerekkarc, emberré nevelt buksi fejek és előttük a legordítóbb bizonytalanság leselkedik, mint gyilkoskedvű utonálló. A kilenc tanárok őszült szívéből most a kicsapott diák keserősége csordul ki égre kiabálóan, de a zord pedellus már becsapta utánuk a nagy kaput és ők kintrekedtek.

Ma tort ültek a kis- és nagydiákok a gimnázium falai között, a sok apró gyerekszívből egyszerre vert riadót a szeretet, a ragaszkodás és a lélelem nagyharangja. Kisértetek járnak a régi folyosókon és a kisértetjárás nem kiméli a ravatalt. Minden osztály külön-külön búcsúztatta a tanárokat. Amikor a földrajz tanár ur, a történelem tanár ur és a többi, mind sorba — akár az órarendből léptek volna elő — megjelent az osztályban, halálos csend támadt, pedig senki sem drukkolt teletéstől. A földrajz tanár ur leült és Anni, a jó tanuló hívás nélkül, csak úgy magától, kiment a katedra elé.

Anni a zavaró csöndességben, míg átnyújtotta az osztály ajándékát, az elegáns és finom bőrtárcát, belekezdett a mondókájába. Aztán elakadt. Nem mintha nem készült volna, de egy idegen, buta kéz csiklandozta a torkát — istenem, milyen rém kellemetlen — és nem tudta folytatni. A földrajz tanár ur ilyen esetben máskor egész biztosan helyre zavarta volna Annit, de most csak hallgatott, megcirógatta szőszke haját és biztatgatta puha, apás szókkal.

— Na ne bój! — mondta hősiesen a tanár ur az osztály előtt, míg dtvette a drága tárcát és aztán diónyi nagy öreg könnyekkel ő is sirva fakadt.

(T.)

A szubotical ujságíró-szekció ülése. A szubotical ujságíró-szekció március 1-én, szombaton délután három órakor a Lloyd-helyiségében taggyűlést tart. A vezetőség felhívja a tagokat, hogy a fontos tárgysorozatra való tekintettel teljes számban jelenjenek meg.

Megszűnik Németországban a katonai kivételes állapot. Berlinből jelentik: Pénteken este közzétették a birodalmi elnök rendeletét, amely az egész birodalom területére március 1-ével megszünteti a katonai kivételes állapotot. A bajorországi rendkívüli viszonyok miatt azonban különös figyelemmel a Ludendorff-pör most folyó tárgyalására, további intézkedésig érvényben marad a polgári kivételes állapot a birodalom bizonyos részeiben.

Ki lesz a magyar pénzügyminiszter? Budapestről jelentik: Walko Lajos kereskedelemügyi miniszter felkérte a miniszterelnököt, hogy mentse fel a pénzügyminiszterium ideiglenes vezetése alól. Walko azzal indokolta kérését, hogy a jelenlegi kritikus helyzetben végleges és az országos egész jövőjére kiható pénzügyi intézkedésekre

van szükség, amelyeket ideiglenes beosztásban lehetetlenség foganatosítani. Bethlen miniszterelnök — hír szerint — Bud János közlelmzési miniszternek fogja szombaton a pénzügyi tárcát följajánlani; más kombinációk szerint Budal töltik be a kereskedelmi miniszteri tárcát és Walko kerül a pénzügyminiszteriumba.

Henderson angol belügyminisztert képviselővé választották. (Szik-ratávirat.) Londonból jelentik: Henderson, a Macdonald-kormány belügyminiszterét Berrilegben 24.571 szavazattal a konzervatív párti jelölt 17.1343 szavazata ellenében képviselővé választották. Munkáspárti körökben ezt a választást elégtelnek tekintik, azok után a támadások után, amelyek Henderson a békeszerződések revíziójáról tett nyilatkozata miatt érték.

Ötven százalékos fizetésemelést kapnak a szentai városi tisztviselők. Szentáról jelentik: Senta város tanácsa elhatározta, hogy ötven százalékos fizetésemelést ad március 1-re az összes városi tisztviselőknél.

Torontál-Temes megye közgyűlése. Becskerekéről jelentik: Torontál-Temes megye pénteken délelőtt tartotta évnegyedikes rendes közgyűlést Raics Szvetozár alispán elnöke alatt. Miután felolvasták a belügyminiszter által kinevezett tizenkét új bizottsági tag névsorát, Ezután a napirendet intézték el, amelyen szerepelt Kikinda város kérelme egy meteorológiai intézet felállítására iránt, valamint Becskerek város költségvetése. A közgyűlés vita nélkül elfogadta az állandó választmány javaslatát és a közgyűlés déli 12 órakor véget ért.

Egy álképviselő szélhámoskodása Becskereken. Becskerekéről jelentik: Pénteken több becskereki vendéglőben nagy garázdalkodást és mulatózást rendezett egy ismeretlen egyén, aki képviselőnek mondotta magát, amikor azonban fizetésre került a sor, noteszlapokat osztogatott azzal, hogy ezeket a „csikkeket” az adóhivatalban fogják beváltani. Hasonló módon akart hosszabb autózás után kifizetni egy soffórt is, aki a gyanus ismeretlen autójával azonnal a rendőrségre szállította. Ott megállapították, hogy a gyanús viselkedő egyén Markusov Milan földműves, akit most megfigyelés alá helyeznek, hogy nem eimebeteg-e.

A szovjet a Népszövetség kiküldötte ellen. Moszkvából jelentik: Charbinban Rakitin kommunista komisszárius megtagadta az együttműködés-Geyg népszövetségi kiküldöttel, akinek az volt a megbízása, hogy a repatriáltak hazaszállítását ellenőrizze. Rakitin kijelentette, hogy a menekültek visszatérése a szovjetköztársaság belügye, amibe idegen államnak nincs beleszólása.

A szubotical Lloyd közgyűlése. A szubotical Lloyd március 2-án, vasárnap délelőtt 10 órakor tartja meg évi rendes közgyűlést. A tárgysorozaton az évi jelentés és a zárszámadások előterjesztése és esetleges indítványok szerepelnek.

Sikkasztó tözsdések. Budapestről jelentik: Zoltán László tözsdébizományos följelentést tett a rendőrségen. Faragó Elemér és Pozsonyi Károly nevű csendes társai ellen, akik másfél millió korona értékű valutát és értékpapirokat sikkasztottak tőle és Bécsbe szöktek.

Csalásért közzik Jedlicska Jenő volt szentai ügyvéd. Szentáról jelentik: Dr. Jedlicska Jenő szentai ügyvéd — mint már a Bácsmegyei Napló megírta — elköltözött Magyarországra, ahol szentai utazgat, akik Magyarországra utaztak, mint kémekeket és megbízhatatlanokat sorra feljelentette. A szentai rendőrséghez most érkezett meg a szubotical ügyészség körözövele Jedlicska ellen, többrendbeli csalás és sikkasztás címén.

SPORT

•••

Cáfollak Albánia felosztásának hírére. (Szokratávirat.) Rómából jelentik: A *Chicago Tribune* tudósítója illetékes helyen arról értesül, hogy alaptalanok azok a hírek, mint ha az S. H. S. királyság és Olaszország megegyeztek volna Albánia felosztásában. Ezek a hírek olasz kormánykörök szerint csak arra való, hogy az olasz-albán barátságot megzavarják.

A szuboticei utlevépanama. A szuboticei napilapok néhány nappal ezelőtt közölték, hogy a szuboticei utlevépanama ügyében megindított nyomozás *Milodanovic* Gyula utlevélhivatali tisztviselőre is kiterjedt, aki időközben állítólag külföldre szökött. Mint értesülünk, *Milodanovic* magánügyei elintézése végett Beogradban tartózkodott, ahonnan most visszaérkezett Szubotícára és ismét elfoglalta hivatalát az utlevélosztályon. *Milodanovic* ellen azonban tovább folyik a nyomozás.

A becskeréki kereskedelmi kamarai választások. Becskerekéről jelentik: A becskeréki kereskedelmi és iparkamarai választásokat vasárnap délelőtt tartják meg. Becskerek városa nyolc rendes tagot választ.

A Városi színházban szombat és vasárnap nagyszíni előadások. A színház főhadnagy című nagy operettjéhez jegyek a színházi pénztárnál reggel 9 órától egész nap várhatóak.

Egy áldiplomata milliós családjai Bécsben. Bécsből jelentik: Hosszabb idő óta szélhámoskodik itt egy elegáns megjelenésű fiatalember, aki kereskedőknél hol dr. *Anderson* svéd követségi titkár, hol *Thom Becki* hollandi követségi titkár gyánant mutatkozott be, nagy rendeléseket tett és a kicsalt árut értékesítette. Pénteken úgy vesztett rajta a családon, hogy még nem volt a hollandi követség épületében, mikor a megrendelt árut hozták, mert ilyenkor valamilyen ürüggyel az épületben szokott tartózkodni s maga vette át a holmit. A család kiderült, de a szélhámost még nem sikerült kézrekeríteni.

Egyszerre meghalt egy öreg házaspár. Budapestről jelentik: Debrecenben megbetegedett a minap egy *Fohn Marton* nevű hatvanhétéves földbirtokos s influenzája tüdőgyulladásá fejlődött. Öreg feleségét annyira megviselte az ápolás, hogy maga is megbetegedett. *Fohn Marton* tegnap meghalt s felesége, amikor rápillantott a halottra, szívéhez kapott, összerogyott s néhány pillanat múlva ő is kiszenvedett. A tragikus sorsu öreg házaspárt egyszerre temetik el közös sírban.

A banktisztviselő táncmulatsága. Szombat este 9 órakor tartja a banktisztviselők szövetségének szuboticei fiókja a Bárány-szálló összes termeiben ez évi táncmulatságát. A banktisztviselő bálja előreláthatólag az idei szezon egyik legjobban sikerült mulatsága lesz. A tiszta idővédelmet a munkaképtelen és munkanélküli banktisztviselők alapja javára fordítják.

Ami Önnek kell, az — Elsfliuid! Ez az igazi háziszser, mely megszünteti fájdalmait! Próbaküldemény 27 dinár. Feller V. Jenő gyógyszerész, Stubica-Donja, Centrál 185. sz. (Hrvatska).

Gradjanska Kaszinó folyó évi március 4-én, farsang utolsó napján, házi mulatságot rendez tagjai és azok vendégei részére. Kezdeté 21 órakor.

Roth Olga kozmetikai intézetében Kr. Aleksandra ulica 4. szám alatt, félmeletlen, modern szépségápolás, arc- és bőrhámlasztás, alkalmasan hajszálak, pattanások, szemölcsök, szephek, májfoltok végleges eltávolítása. Kaphatók saját készítményű, kiváló hatású kenőcsök, puderok, gyógyszappanok, arc- és szemöldökösök stb. Vidékre megrendeléseket postán utánvétellel küldök.

Március 16-án kezdődnek a bajnoki mérkőzések. A szuboticei alszövetség határozata értelmében — amennyiben az időjárás megengedi — március 23-ika helyett március 16-án kezdődnek az alszövetség bajnoki mérkőzései. Az első napon a következő csapatok játszanak bajnokit Szomborban: Sombori Sport-ZsAK, Szubotican: Sand—Sloga, Bácska—Sztarakanizza, SzMTC—Szombori Amatőr és Szuboticei Sport—Concordia. A mérkőzések favoritjai papirforma szerint a Szombori Sport, Bácska és Szuboticei Sport. Az SzMTC—Szombori Amatőr mérkőzés kimenetele teljesen nyílt.

Új pályát bérelt a Sand. A Sand volt Szegedi-úti sportpályáját az idei szezonra az S. M. T. C. egyesület bérelte ki százezer koronáért. A Sand a pálya elvesztése következtében tárgyalásokat kezdett a Zs. A. K. vezetőségével, amely a tárgyalások eredményeképp alighet-be adta pályáját a Sand egyesületnek.

Körmérkőzések Szubotican az olimpiai alap javára. A zagrebi futballszövetség határozata értelmében március 9-én körmérkőzéseket rendeznek Szubotican, az olimpiai alap javára. Az első napon Bácska az S. M. T. C.-vel, a Sand a Zs. A. K.-kal játszik, a második napon a két mérkőzés győztes csapatai kerülnek össze egymással.

Lemondott a Sand futballintézője. *Hecht Mihály* a Sand futballintézője lemondott tisztségéről. Helyébe *Mayer Bélát* választották meg intézőnek.

Új játékosok a szuboticei Sportban. A bajnokság második helyén álló Szuboticei Sport tavasszal megérősödve veszi fel a küzdelmet a bajnokságért. A csatársorban három új ember szerepel: *Pollák Ernő* (Tolász), akinek játékát ismeri a szuboticei közönség, *Pfeiffer* és *Ostojics*, a Szombori Sport jóképességű volt játékos. A csapat kapujában *Nagykanász I.* válogatott kapus, az SzMTC volt játékos szerepel. *Takács*, aki tavaszra hazajön a katonaságtól, szintén csatársorban fog szerepelni.

Jugoszláviai turára készül az F. T. C. Budapestről jelentik: Az F. T. C. konstantinápolyi utja alkalmával, Budapestre utaztában — mint ismeretes — a nagy hófúvások miatt két napra Beogradban rekedt. A magyar csapat vezetősége beogradi tartózkodását arra használta fel, hogy tárgyalásokat folytasson jugoszláv sportkörökkel egy tavaszi jugoszláv tura rendezéséről. A tárgyalások folyamán a B. S. C. vezetőségével megállapodásra jutott, hogy május 4-én és 6-án Beogradba megy két mérkőzésre. A budapesti csapat Beogradból Temesvárra utazik, ahol május 10-én és 11-én mérkőzik temesvári csapatokkal.

Gyengeség? Rossz alvás?

Idegesség? Munkakedvetelenség? Könnyen lépnek fel fájdalmak? Jó barát ilyen rossz napokon a valódi Fellerfele Elsa-Fluid. Lemosásoknál és borogatásoknál különösen jó szolgálatokat tesz, de nagyon jó kozmetikai szer a szájjá, fej- és a bőr ápolására. Erősebb, kiadósabb és hatásosabb, mint a sósborszesz! Csomagolással és portóval együtt 3 duplaüveg vagy 1 különleges üveg 24 dinár, 36 duplaüveg vagy 12 különleges üveg 214 dinár és 10 % felár, széküldi Feller V. Jenő gyógyszerész Stubica donja központ 185 (Horvátország). 9128

TŐZSDE

•••

Noviszadi terménytőzsde, február 29. Gyenge forgalom. Szilárd irányzat. Buza, bácskai 330—335 dinár, bánáti 320—325 dinár. Zab 242.50—245 dinár. Tengeri 252.50—257.50 dinár, április—májusi 255—260 dinár. Bab fehér 680—685 dinár. Liszt 0-ás GG. 530—535 dinár, 2-es 454—460 dinár, 5-ös 400—405 dinár, 6-os 310—320 dinár, 7-es 272—280 dinár. Korpa 190—195 dinár.

Beograd, február 29. Zárlat: Bécs 0.1235, Budapest 0.185, Bukarest 42.25, Genf 13.78, London 342.25, Milano 3.4225, Newyork 79.50, Prága 2.30. Határidőjegyzés: Prága, április 15. 2.35.

Külföldi devizák. (Szokratávirat): Berlin: deviza 56358—56642, valuta ugyanaz. Prága devizazárlat 44.3—44.8, London 3.14, Newyork február 29. délelőtti deviza 126 háromnegyed.

Zürich, február 29. Zárlat: Bécs 0.0081370, Bukarest 3.05, London 24.78, Milano 2482, Newyork 577.75, Prága 16.75, Budapest 0.0145, Szófia 43.25, Beograd 7.30.

Budapest, február 29. A devizaközpont hivatalos árfolyamai: Beograd — Dinár 855—877, Bukarest — Lei 360—375, London 299750—299950, Font 299100—330550, Milano 2925—3000, Lira 2925—3045, Newyork 67940—69700, Dollár 68270—70000, Frank 2845—2920, Prága 1970—2025.

Értéktőzsde. Tartózkodó irányzat mellett kis forgalom. A előtőzsdén az árak átlag tíz százalékkal estek, zárlat felé a hangulat árnyalatilag megjavult, több papír árfolyama pedig a zárlatig újból elérte az előző hivatalos tőzsdénapi zárókurzusait. **Tőzsdézárlat** (ezer koronákban): **Bankok:** Angol-magyar 136, Bosny, agrár 87, Földhitelbank 650, Hazai 700, Szlavon jelz. 75, Lloyd-bank 23.5, Cseh iparb. 32, Magyar Hitel 887, Jelzáloghitel 187, Leszámitoló 134, Olasz bank 27.5, Osztrák Hitel 279, Kereskedelmi bank 2010. **Takarékpénztárak:** Belvárosi 55, Egys. föv. 315, Ált. takarékb. 300, Moktár 395. **Biztosítók:** I. Magy. Bizt. 15000, Fonciére 430, Jég 310. **Malmok:** Back-malom 100, Borsod-moskolti 180, Concordia 73, L. bpesti gm. 167, Gizzella 73, Hungária 156, Királymalom 49. **Bányák és téglagyárak:** Beocsim 1675, Borsodi 260, Szentlőrinci 145, Cement 165, Szászvári 610, Kohó 1600, István-tégla 85, Kőb. gőzt. 280, Drasche 440, Magyut 4150, Aszfalt 100, Ált. köszénb. 4250, Salgó 905, Ujlaki 300, Uríkányi 1325. **Nyomdák:** Athenaeum 295, Franklin 220, Globus 77, Károlyi 31, Pallas 79. **Vasművek és gépgyárak:** Coburg 78, Gróf Csáky 28, Gazd. gép 220, Fegyver 1800, Frankl 180, Ganz Dan. 6075, Ganz vill. 2600, Hojherr 202, Kistarcsai 110, Lipták 28. **Külföldi vállalatok:** Béni 150, Danica 198, Diana 14, Dorogi 38, Dél-cukor 810, Czinner 14, Égisz 80, Izzó 900, Horvát cukor 1250, Gyapju-

mosó 88, Papir 60, Részvényserf. 395, Temesi szesz 280, Fővárosi sör 81, Műtrágya 390, Juta 200, Klein 12, Keleti 52, Klaföld 180, Ligetszan. 37, Cukor 4725, Üstermelő 457, Pamut 400, Gummi 530, Szalámi 36, Vasutforg. 400, Mezöh. cukor 420, Interexim 48, Phöbus 58, Starfilm 37, Szikra 109, Temesi sör 275, Unio színház 26. **Faipari vállalatok:** Guttman 1400, Hazai fa 240, Honi fa 26, Malomsoky 17, Ofa 805, Szlavónia 135, Nasic 3175, Viktória butor 10, Zentai 280. **Közlekedési vállalatok:** Adria 1425, Atlantika 69, Közúti 44, Déli vasút 119, MFTR 569, Nova 169, Államvasut 685, Tröszt 14.5.

Utőtőzsde. Zárlat után az árfolyamok esése szemünelláthatólag megállott. Az alapirányzat félreismerhetetlenül javulást mutat. Nagy érdeklődés mutatkozott a favorit bankértékek iránt és a kulcsban is élénk üzleti tevékenység fejlődött ki.

Moravetz zenei kereshedés

Timisoara (Temesvár, Remáta)

Világvárosi nivóju szaküzlet. Bármilyen zenei műre van szüksége, kérje egy lapon, gyorsan pontosan és a legolcsóbban kapja tőlünk. Jegyzékek ingyen. 989

Károlyi Mihály rendkívül érdekes könyve: **Egy egész világ ellen** 120 dinár előleges beküldése esetén portómentesen szállítja az **ATHENAEUM** könyvterjesztő vállalat Subotica

RATRIA szérumtermelő intézet Subotica Telefon 60. Szállít mindennemű szérumot és oltóanyagot. 2393. Díjtalan körmegeállapítás és felvilágosítás.

Nagyban **WEISZ S. ÜVEGKERESKEDÉS** SUBOTICA, ALEKSANDROVA ULICA 7. SZ. Az összes raktáron lévő LUESZUS-CIKKEK, amíg a készlet tart, 10—20%-kal leszállított árakon lesznek elárveitva, u. m.: **ROSENTHAL, ÉTKEZŐ, KÁVÉS-, TEÁS-, MOCCA KÉSZLETEK, SZANOVÁROK, CHINA EZÜST TÁRGYAK — STB.** Kicsinyben

INGYENES és FIZETŐ UTAZÁS **DÉLAMERIKÁBA** Hamburg Délamerikai Hajóstársaság hajóival Velikibockerek: Aleksandrova (Fő) ul. 27. és Beograd: Balkanska ulica 49. szám. A kivándorlási csoportok a következő napokon indulnak: március hó 1., 2., 5., 6., 7., 20. és 21-én.

„MARIO LA” arckrém a legjobb arcápoló!

NYILTTER.

**A Jugoslavia Alt. Biztosító Társaság
tek. főigazgatósága Novisad.**

A f. hó 11-én szenvedett nagy tűzkárunk gyors és kulans rendezéséért fogadja t. Cim ezuttal is hálás köszönetünk kifejezését.

Reich Jakob Fial
mezőgazd. gép- és mérleggyár
Novisad.

1476

Értesítés.

Közhirre teszem, hogy a helyben VII. kör Zrinjski-trg 14. szám alatt lévő

Kolonics-féle emeletes ház

f. évi március hó 5-én d. e. 9 órakor bírői árverésen el lesz adva. Az árverés a törvényszék épületében a földszint 21. szám alatt levő szobában lesz megtartva. A közelebbi feltételek nálam megtudhatók.

Dr. Székely Zoltán
ügyvéd.

1464

Értesítés.

Tisztelettel értesítjük lapunk olvasóit, előfizetőit és hirdetőit, hogy jugoszláviai kiadóhivatalunk vezetésével a „Kurir“ Kosztics Sándor és Schwimmer Béla hírlap-, könyv-, zeneműkiadó és terjesztő vállalata subotici bej. céget bíztuk meg.

Jugoszláviai kiadóhivatalunk intézi az egyes példányok árusítását, az előfizetések gyűjtését és előfizetési díjak inkasszóját, végzi továbbá lapunk részére a hirdetések gyűjtését.

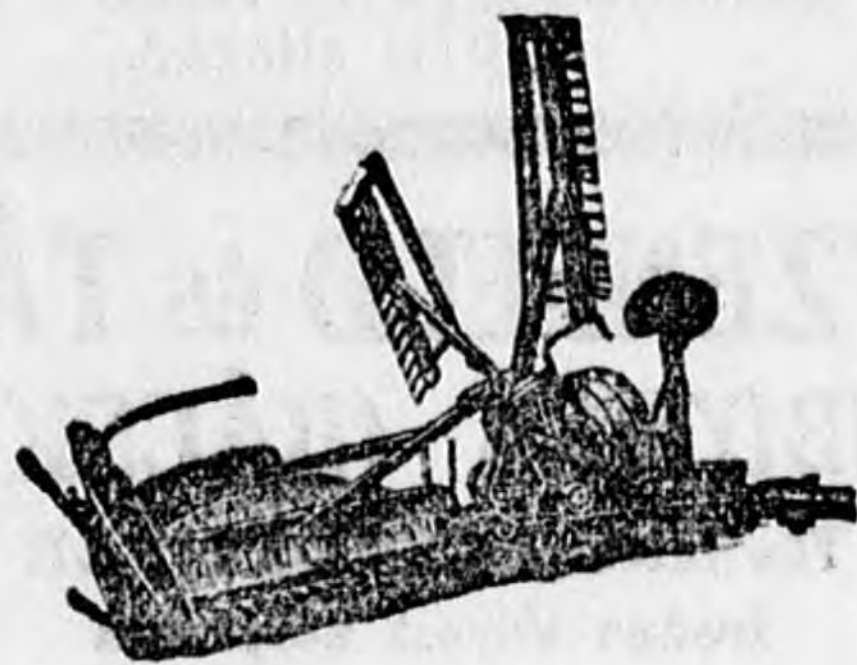
Kérjük az SHS állambeli olvasóinkat és hirdetőinket, hogy a kiadóhivatalt érintő minden ügyben szíveskedjenek jugoszláviai kiadóhivatalunkhoz fordulni.

Tisztelettel

„EGYENLŐSÉG“
zsidó politikai hetilap kiadóhivatala

1389

MASSEY-HARRIS
FÜKASZÁLÓK és ARATÓGÉPEK

RECORD

IPARI és KERESKEDELMI R. T., OSIJEK

1471

Importörök, iparvállalatok, nagykereskedők
kaphatnak

60-90 napos hitelt

a következő nagy érdekeltségek árúinak megrendelésénél:

- Kék kő szav. 98/99 %
- Kén szicil., minden fajta
- Raffia I-a és Extra-Mayunga
- Gyanta, francia
- Naphthalin I-a fehér és Schuppen
- Lithophone, 30 % Grünseigel
- Salaikali-ecetsav 80 %

KÉRJEN ÁRAJÁNLATOT!

Technisch-Chemische Handelsgesellschaft m. h. H.
Wien I., Fleischmarkt 1.

Telefon 70230.

Távíratcim: TECHNOCHEM

1177

Fakereskedők figyelmébe!

Nagyobb detail faüzlet, más vállalat miatt (a raktár áll: építőfa, asztalos deszkaárak, tűzifa) rakteleppel együtt, a Tisza mentén a város legforgalmasabb helyén **ELADÓ.**

Cím a kiadóhivatalban.

1425

Szalagfűrész

benzin-motorral vagy petroleum üzemre, 8 HP magánjáró, tűzifafűrészelésre, majdnem teljesen új, **eladó.**

Megtékinthető Stjepan Kazary géplakatosnál, Osijek, Pristanište br. 3

1423

SÖRÖS POHARAK FÜLLEL

3/10 lit. tucatonként **66.— dinárért,**

5/10 lit. tucatonként **98.— dinárért,**

KAPHATÓ

100 tucat átvételénél **5 % engedmény.**

Božidar Petrović
Beograd

Balkanska 16 a.

1473

Egy fehér orosz agár eladó.

Cím: „Kultura“ hirdetőben Novisad, Kralj Aleksandra ulica 20.

1475

LEGJOBB ÉTELEK ÉS ITALOK a B Á C S K A

étteremben, ahol Horvát G. Mátyás zenekara játszik.

682

Fával égetett, fehér, I-a DARABOS kőmentes (kiskemence) **MESZET**

elsőrendű, olcsó, kőmentes **ÉPÍTŐ MESZET**
I-a PORTLANDCEMENTET

bármikor azonnal szállít vagonként minden vasutállomásra bérmentve

Szénkereskedelmi és Áruforgalmi Társaság
Veliki-bečkerek

Interurb. Telefon 85. 1379 Sürgőnycim: „MONTANA“

Fával égetett, hófehér **I-a meszet**

és **SPLITI PORTLANDCEMENTET**
szállít vagontelekben

FRIEDMANN és STERK

ZAGREB Medulićeva ulica 17.
SUBOTICA Aleksandrova ul. 7.
NOVISAD Carinska ul. 13.
VRŠAC Dositijeva ul. 12.

1385

Kivándorlás miatt

jól menő fogtechnikai laboratorium

teljes felszereléssel **ELADÓ** Beogradban.

Cím: Aksentijević és Fixmann Beograd, Skopljanska 18.

1468

Elsőrendű építőmész

beremendi kőből égetett fehér **darabos mész,** beőcni **portland cement,** száraz villázott **bákkfaszén** nagyban és kicsinyben jutányos árban

RÉVAI ADOLF SUBOTICA

Csirkopiac (Kisköz) Telefon 551.

1106

Megállapodás.

Tekintettel arra, hogy az üzleti, különösen azonban a gabonakereskedelmi viszonyok napról-napra rosszabbodnak és üzletek csakis a legnagyobb erőfeszítéssel, a legminimálisabb haszonnal köthetők, alulírott cégek elhatározták, hogy a haszonnal semilyen arányban nem álló ügynöki jutalékot a viszonyoknak megfelelően szabályozzák és pedig aként, hogy

1924. március 15-től fogva mint eladók nem fizetnek ügynöki jutalékot.

Felkérjük az összes kereskedőket és malmokat, hogy ezen megállapodásunkhoz csatlakozni szíveskedjenek.

Kelt a cégek székhelyén, 1924. február hóban.

Mezőgazdasági és Kereskedelmi r. t.
„Mare“ hivíteli és behozatali r. t.
„Export“ gabonakereskedelmi r. t.
Žitni zavod, Ljubljana fiókja.

Lederer Leo.

Ivan Eremin.

Hódosi Lajos.

Granum Kereskedelmi r. t. fiókja

SOMBOR

Domovinska industrija mlina,
Fenyves Izsó.

Strasser & König

„Export“ gabonakereskedelmi r. t.

Székely testvérek.

Krieshaber & Schlesinger.

Fischl Jakob és társai

Brajković i Tatarin

A. Grünberger i drug

Deutsch Jakob és tea

ösv. Lévy Julia és fiai

D. D. za preradu kukuruza

i tvornica ulja.

Export malom r. t.

VELIKI-BEČKEREK

Trgovačko prometno d. d.

Lazar M. Krstić i komp.

„Decos“ ker. rt. fiókja

Strasser & König

Komló & Székely

Grünberger Adolf

L. Novisadi Hengermalom

Handler & Mikes

Friedmann Dávid

Schulz Vimos hengermalma

Mandl & Rosenzweig

Weil Vilmos

NOVISAD

Bálint Testvérek

Deutsch Miksa és Rózsa

Schumacher Rezső és Jenő

Schumacher Rudolf fiai

Róth Gyula

Minkusz & Weinberger

Tenner Testvérek

Petrović i drug

Sava ker. rt. fiókja

Novak Dundjerski

Klein & Horvat

Komló Henrik

STARIBEČEJ

1466

Főmolnárt

elsőrendű, energikus, minden tekintetben önálló szakértőt keresünk. — Ajánlatokat csakis elsőrangú bizonyítványokkal, az eddigi működés megjelölésével kér: 1481

Lipković és Hubert, Ada

Könyv- és papírkereskedés

Subotican, a város központjában, a legforgalmasabb helyen, családi okok miatt 1372

AZONNAL ELADÓ

Érdeklődőknek felvilágosítással szolgál Interreklam D. D. Subotica, Zrinjski trg 2.

WEISZ JENŐ kefeárugyára

Subotica, Telefonsz. 133.

AJÁNLJA

KITŰNŐ MINŐSÉGŰ VERSENYEN KIVÜLI KEFE, ECSET, SEPRÓ, MALOMKEFE GYÁRTMÁNYAIT

„VIKTORIA“

GYERMEKKOCSI GYÁR
HEINRICH & LEPPICH INDIJA S. H. S.

Készít és szállít a leggyorsabban csakis viszontárúrok részére mindenféle elsőrangú legújabb modellű összecusukható gyermekkosci, sportkosci, bölcset, princeszkocsit, hintakocsit, nyugágyat, betegtolószeket, mindenféle összecusukható gyermekszékkel, gyermek járókosci, hajítányt, háromkerékű kerekpárt, babakocsit stb.

KÉPES ÁRJEGYZÉK KIVÁNTATRA INGYEN!

1320

febr. 28-tól
csütörtöktől
március 2-ig
vasárnapig

Lifka

A Japán földrengés, eredeti helyzini fővétel.

A sátán helytartója

szenzációs kalanddráma 7 fölvonásban.

Főszereplő: Harry Piel

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy az 1 dinár, vastagbetűs és címező
kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din.
Álláskeresők az apróhirdetési díj felét fizetik.
Előfizetési díj havonta 45 din., negyedévre 135 din.
Kérdőközlönyekhez válaszlevegő mellékelendő.

Borbélyüzlet-berendezés
szabadkézből eladó. Meg-
tekinthető Tatár Józsefnél,
Debeljača. 1463

Eladó két lánc íőkezelő
szőlő házzal, melléképület-
tel, kuttal, hordókkal, mű-
től mellett. Cím: Fazekas,
Duhovac. Bánát. 1458

Csokán eladó egy íőfor-
galmu vendéglő a piac-
térén. 1486

Autók: két drb négyüléses
»Ford« személyautó telie-
sen jó állapotban, utá-
nyos árban eladó. Halasi-
ut 73. 1490

Rövid, fekete, »Franz Os-
ser«-féle keresztthuros zong-
ora eladó. Halasi-ut 73.
1491

Jókarban levő szabadon-
túto kerékpár és egy dar-
ab 9x19-es fényképezőgép
teljes felszereléssel eladó.
Halasi-ut 73. 1489

Autógummi, Michelin Cab-
lé minden dimenzióban,
állandóan raktáron. Ame-
rikai autói és autó-
benzin Kiehn Gézánál, Su-
botica. 1427

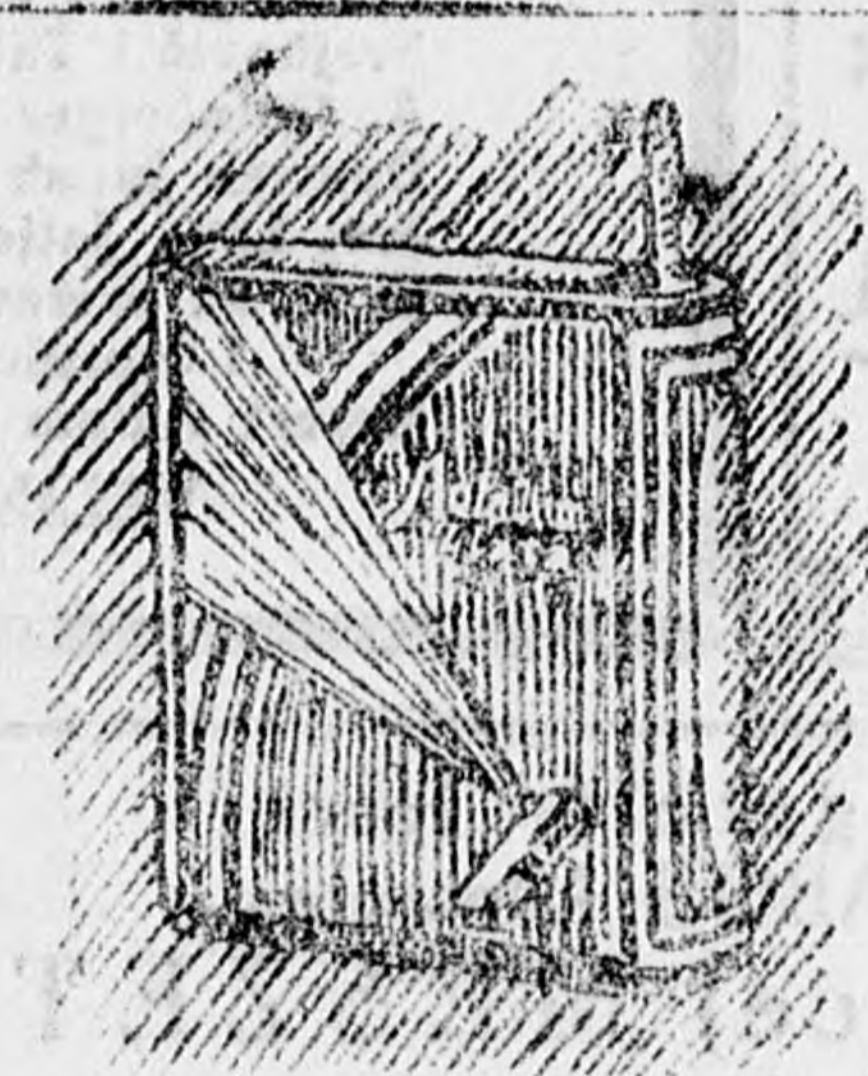
Egy nagyobb Meteor-
kályha jutányos árban el-
adó. Takács Mihály kály-
hás, Kakas-iskolával szem-
ben. 1487

Eladó ház Suboticán, V.
Mokraniceva (Pénzes) ul.
58. szám alatt nagy telek-
kel és veteményes kerít-
tel. Azonnal be lehet költö-
zni. Bővebb felvilágosí-
tást ad dr. Vojnits Tunics
István ügyvéd Subotica.
Telefon 783. 1444

Szőlő- és gyümölcsneme-
sítő parafa minden nagy-
ságban és minőségben
söraktárak, borkereskedő-
k, gyógyszerárak, cog-
nagyarak stb részére, a
legjobb spanyol parafá-
ból előállítva, minden
mennyiségben, állandóan
raktáron. Első Jugoszláv
Parafalpar Osijek, Reliko-
viceva 4. Int. telefon 626.

Acél magánjáró alkatrés-
zek: 8—10 HP kazánhoz
való jutányos árban el-
adó.

Tanonok és gyakorlatok
jó fizetéssel felvétetnek.
Hamburger gézműhely,
Subotica. 1026

METALLUM-
ZSEBLÁMPAELEN
frissen, állandóan
gyáriárban kapható
ZWRISCHITZ KÁROLY
villamosági vállalat
SOMBOR
PÁRISI U. 10. SZ.
TELEFON 250. SZ.

Korzó

február 28-tól
csütörtöktől-
március 2-ig
vasárnapig

A HÁROM TESTŐR

I. rész, 10 fölvonásban.

Főszereplők: Simon Girard, De Max, Pierette Mad.

Kitűnő énekes kanárik el-
adók. Babics József, VIII.
Plitvicka ulica 7. 1402

Jókarban levő férfiruhák
és felöltők eladók. Zmaj
Jovm trg 3. első emelet
balra. 1418

Keresek megvételre vas-
eszttergapatot. Ajánlatokat
részletes leírással és ár-
megjelöléssel kér Hajdu
Sándor, Mokrin. 1412

Eladó Magyarországon 12
hold szántóföld, vagy el-
cserelem Vojvodinában
ingatlanért. Institorisz Su-
botica. Vilsonova ul. 44.

KÜLÖNFÉLE

A Városi Takarékpénztár
200 dinárt ad annak, aki
tudomására hozza annak a
nevét, aki az Antunović és
Boška Vujića ulica sarkán
a gázlámpát kidöntötte.

Egy vagy két modernül
berendezett szoba, a város
központjában, azonnala
kerestetik. Ár mellékes.
Ajánlatok »Pallas« reklám-
vállalat, Paje Kujundžića
ulica 4. 1489

Tizenöt métermázsza prima
virágmézet 24 dinárért
különként árusít Simon Já-
nos ménészete. Gornji-
Muzslya. 1296

Haszonbérbe adunk folyó
gazdasági évre nyolc lánc
Györgyénpusztai szántó-
földet szállásépület nél-
kül. Dr. Manojlović és dr.
Dimitrijević ügyvédi iro-
dája, Kralja Aleksandra ul
9. 1440

Abonenseknek izletes házi-
kosztot ad, esetleg kihor-
dásra is, jutányos áron.
Cím a kiadóban. 1433

SZÓDAVIZET
legkisebb mennyiségben
gyári áron szállít házhoz
bármelyik »Johanna« szik-
vizgyár Subotica. Telefon
532.

Zongorák, új, modern vagy
átjátszott, keresztthurosok,
részletfizetésre is kapha-
tók nagy választékban, ol-
csóbban, mint bárhol. Kain
hangszerüzletében Suboti-
ca, városház épületében.

Jó házikoszt kapható Fü-
löpné, Karadžićeva ul. 6.
Bárany-köz. 1407

Egy négyszármás
irodaajtó
kitűnő állapotban
ELADÓ
Fényképnagyításhoz
utazó ügynökök
felvétetnek.
RÓNAI JENŐ
Novi-Verbas.

Ki volna hajlandó egészsé-
ges hat éves fiút és két-
éves kisleányt örökbe ven-
ni. Cím a kiadóban. 1494

Gummbélyegzőt bármily-
en nyelven készít Mol-
nár József Subotica, Fran-
kopanska ulica 25. Meg-
rendeléseket a Bácsme-
gyei Napló kiadóhivatala
is elfogad.

FOGLALKOZÁS

Keresztény vaskereskedő-
segéd, perfekt német, ír-
dai teendőkhöz teljesen
járatos, állandó alkalmazást
nyer. Ajánlatokat »Állan-
dó« jellegre a kiadóba
kér. 1465

Középkorú nő háztartó-
női, esetleg anyahelyettesi
állást keres magános ur-
nál. Cím: Drobnina Marija
Sombor, Branka Radičević
ulica 12. 1484

Kitűnőfiút felvesz a Fortu-
na. Skotus Viatora ul. 5.
1482

Redvező alkalmi vételi!

A džomboljai Patria cipő-
gyár felosztása és Džom-
boljközségének Románia-
hoz való átszátolása miatt
a raktáron levő összes
férfi-, női- és gyer-
mekcipőinket mélyen
leszállított áron
eladjuk.

Személyes átvételt kérünk
»Patria« cipőgyár
1400 Džombolj.

Ügves, jómezei lenésű, ki-
szolgálóleány felvétetik mi-
előbbi helyezésre. Brummer
Cyuła cukorka-üzlet, Su-
botica. 1420

Zu meinen 5- und 12-läh-
rigen zwei Knaben suche
Erzieherin, die deutsche
und serbische Sprache be-
sitzt. Lajos Beer, Cantavir
1400

Műszerész, ki a varrógép-
és kerékpárjavításokban
teljesen járatos, azonnal
felvétetik. Stern Adolf
varrógépraktár, Subotica.
1419

Végzett gazdasz, többévi
gyakorlattal, gazdaságba
állást keres. Szives meg-
kereséseket »Gazdasz« jel-
legre a kiadóba kér. 1437

Kartellen kívüli bizto-
sító társaság helyi
ügynököket
keres. Olcsóbb tarifával
dolgozik, magasabb ju-
talékot fizet
„Kontinental“
Subotica Petrogradska 5
1415

Intelligens urileány, jó bi-
zonyítványokkal, irrodai ál-
lást keres. Ajánlatokat
»Szorgalmas« jellegre post-
restante kér. 1438

Gépész, hosszú malom-
gyakorlattal, állást keres
máius elsőfére. Megker-
eséseket »Gépész« jellegre
a kiadóba kér. 1411

VÉTEL-ELADÁS

Vezeskereskedés sarok-
házzal, nagy helyiség, for-
galmas uton, háromszobás
lakás melléképítményekkel
eladó. Cím a kiadóban.

Eladó vendéglő. Sentán
igen jóforgalmu vendéglő
elköltözés miatt sürgősen
eladó és azonnal átvehető.
Habram Elek vendéglős.
1451

Aksentijević és Fixmann

HIRLAPTERJESZTŐ és HIRDETŐ VÁLLALAT

Skopljanska 18. **BEOGRAD** Skopljanska 18.

Folyószámla a Prágai Hitelbank beográdi fiókjánál.

Telefonszám: 22—22. Postafiók 176. szám.

Ügyvéd urak!

8 nap leforgása alatt megjelentetjük hivatalos és magán-
hirdetéseiket a „**SLUŽBENE NOVINE**“
hiv. lapban **50 dinár** ellenében.

Levelezés: szerb, horvát, magyar és német nyelven.

Fifi Grém

SZÁRAZ, ZSIROS
Pintér gyógyszerár
nagy templom mellett.

*Szárazság
és
Dohányzás
elhagyaték,
akinek ez
ártalmas,
vagy most is leszokhat
Dr. Harvard egyetemi
tanár módszerével.
Költségen ingyenes leírás:
Chemical Work
Zagreb 1.
Postbanki postacím 292.*

WEITZENFELD és TÁRSA

SUBOTICA (BÁCSKA)

Táviratcím: KENDERIPAR
Iroda: Városi bérpalota
Telep: Sental put
Alapítva: 1902
Telefon: 190

**Moquette-, gobelin- és selyem bator-
huzatok. — Patent roletta rudak.**

Ajánl:
lópokrócot,
tűzőt- és kerti
tömlőket, új lisztes,
gabonás, gyapju-, toll-, komlő-
és szalmazsákokat, matrac- és roletta-
szöveteket jutából és lenből, mindennemű
háztámaszat, zsinort, kötelet és hevedereket.

Ponyvaeladás és kölcsönzés!

BIOSKOP KORZÓ

Csütörtöktől-
vasárnapig.

ALEXANDER DUMAS világhírű lovag-regénye után
A HÁROM TESTŐR
4 részben.

Ugyancsak február 28-tól, csütörtöktől mutatja be a Korzó Mozi a
JAPÁN FÖLDRENGÉS-t. Eredeti helyszini fővétel.

BIOSKOP LIFKA

Csütörtöktől-
vasárnapig.

HARRY PIEL legszenzációsabb filmje:
A sátán helytartója.